

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CX П'ЯТНИЦЯ, 21 ЛИСТОПАДА 2003 РОКУ ЧИСЛО 47 VOL. CX FRIDAY, NOVEMBER 21, 2003 No. 47

„Пес гавкає, а караван іде!"

Чим ближче до президентських виборів в Україні, які мають відбутися восени 2004 року і підготування до яких вже почалося, тим напруженішою стає політична атмосфера в країні і все гострішає боротьба між партійними середовищами, особливо між владними структурами і опозицією. „Свобода" (7 і 14 листопада, ч. 45 і 46) докладно повідомляла, як влада в Україні, вдаючись до відверто протизаконних методів, намагалася унеможливити проведення форуму прихильників парляментського бльоку „Наша Україна" в Донецьку, Львові і Сумах та інших містах. Це брутальне зневаження демократичних підстав у суспільному житті шкодить і без того невисокому, у зв'язку з тотальною корупцією, міжнародному авторитетові України. Реагуючи на нові й нові спроби придушення опозиції, Посол США в Україні Джон Гербст в розмові з журналістами назвав їх „невтішним прикладом неспроможности влади дотримуватися ключових принципів та цінностей демократії". Якщо влада дозволяє собі такі нечесні способи гри вже тепер, то що діятиметься під час виборів? І все ж, всупереч плянам провладних сил, „Наша Україна" і її провідник Віктор Ющенко користуються все більшою підтримкою в українському суспільстві. Про це свідчить успіх, з яким форум „Нашої України" пройшов у Симферополі, столиці Автономної Республіки Крим, хоч і тут, на жаль, не обійшлося без прикрощів, типових для теперішньої загальнополітичної ситуації в Україні.

ПАРСИПАНІ. Н. Дж.. – Цілком новою обставиною у справі проведення форуму демократичних сил в Симферополі 16 листопада стала заява Кримського республіканського комітету Комуністичної партії України про те, що кримські комуністи вирішили утриматися від участи в акціях проти „Нашої України". Опинившись без звичної підтримки з боку лівих, кримська влада була змушена відкритіше виявити своє антидемократичне обличчя, призначивши на той самий день – неділю, 16 листопада, масове віче на підтримку конституційної реформи. Така собі успадкована від совєтських часів хитрість: маса буде там, де треба владі, а не „нашистам", як медведчуківці називають всіх, хто підтримує „Нашу Україну". І не тільки маса, але всі засоби інформації змушені будуть висвітлювати прокучмівське віче, а не демократичний форум. І громадських транспортних засобів демократам не вистачить, бо автобуси і тролейбуси обслуговуватимуть учасників віча. І все ніби законно, все в межах норми. А що поза межами – про це ніхто не довідається.

А все ж довідалися. Організаторам форуму демократичних сил стало відомо, що до Симферополя звезуть учнів ялтинських професійно-технічних училищ та студентів миколаївської школи міліції. Кожному з них пообіцяли по 25 гривень за участь в акціях протесту та сказали, що смачно нагодують після того, як вони вже закінчать виступати проти Віктора Ющенка. А

(Закінчення на стор. 3)

Вшанування 70-річчя Великого голоду

НЮ-ЙОРК. - Низкою заходів вшановано пам'ять мільйонів жертв Великого голоду в Україні 1932-33 років. Їх організували і провели Постійне представництво України в ООН, Генеральне консульство України в Ню-Йорку і УККА за участи і підтримки ряду наших громадських організацій. В числі цих заходів були міжнародна наукова конференція, виставка в ООН матеріялів про Великий голод в Україні, меморіяльний концерт на пошану жертв голоду, показ фільму „Жнива розпачу" та ін.

„Свобода" з цього числа починає публікацію матеріялів про відзначення 70-річчя трагедії в США, Канаді, інших місцевостях.

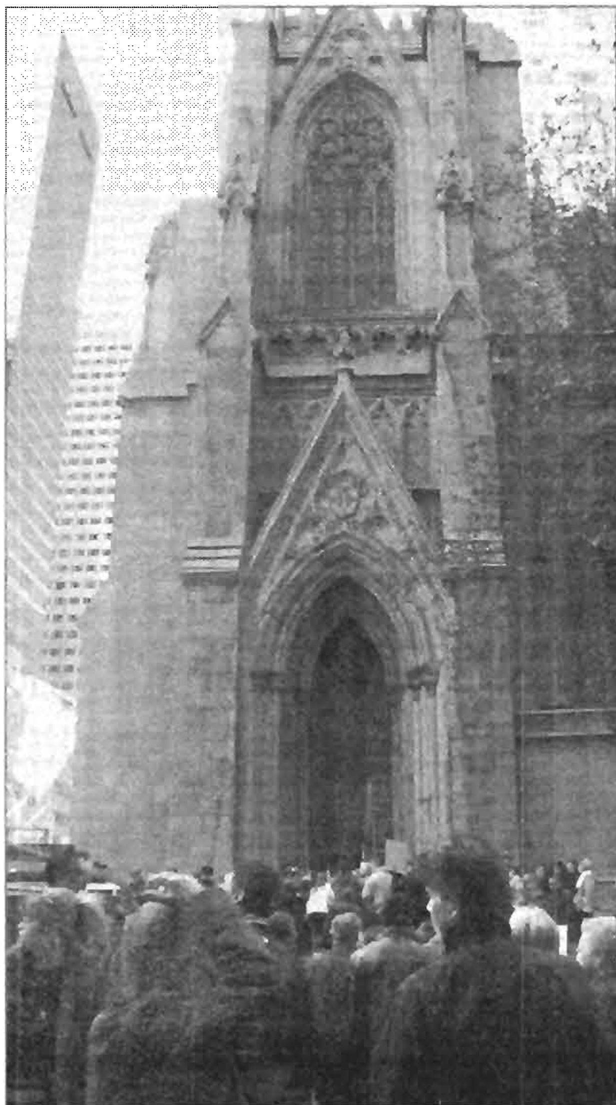
Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – Пам'ятною подією в житті міста став величний жалібний похід української громади від церкви Св. Юра до Римо-Католицької Катедри Св. Патрика в суботу, 15 листопада. Опівдні довга колона тисяч людей під проводом духовенства і у дбайливому супроводі міської поліції вирушила у кількакілометровий перехід головними вулицями міста. За визначенням поліції, в поході взяли участь понад 2500 осіб. На чолі колони рухалася вантажівка зі встановленим на ній великим дзвоном, і молоді служителі церкви ритмічним сполохом дзвону привертали увагу перехожих до сумної процесії.

Тривожні удари дзвону були реквієром мільйонам померлих голодною смертю дітей, жінок та чоловіків в численних українських селах і водночас закликом до пильности щодо диктаторів, здатних на страшний злочин в ім'я своїх примарних цілей.

В колоні було багато транспарантів зі світлинами і написами, що інформували про трагедію українського народу в 1932-33 роках, організовану комуністичним урядом Москви. На ряді транспарантів підкреслювалося, що немає різниці у людожерстві Сталіна і Гітлера, які керувалися в своїх діях однаковою ненавистю. Юнаки несли транспаранти таким чином, що їх можна було оглядати з обох боків вулиць, якими рухалася колона. Молодь йшла хідниками обабіч колони і роздавала англомовні летючки з описом трагічного Голодомору. Була помітною щира зацікавленість мешканців міста трагедією українського народу. Я йшов обіч колони і чув чимало коментарів перехожих з приводу цього злочину, скоєного в Україні Сталіним. Хід сприяв черговому

(Продовження на стор. 15)

Учасники походу біля собору Св. Патрика

Понад 2500 осіб взяли участь у пропам'ятному поході в Ню-Йорку. Фото: В. Лопух

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президента можна обирати у Верховній Раді

КИЇВ. – Конституційний суд України визнав таким, що відповідає Конституції, законопроєкт, за яким Президента 2006 року обиратиме Верховна Рада, зформована на пропорційній основі. Тепер під цим законопроєктом підписалися 292 депутати – на шістдесят більше, ніж коли документ було подано до Конституційного суду для висновків. Цей законопроєкт був розроблений з участю адміністрації Президента Леоніда Кучми. Законопроєкт передбачає право Президента позачергово припиняти повноваження Верховної Ради, якщо нею не зформовано більшість і уряд. Згідно зі законопроєктом, новий механізм формування органів державної влади має діяти з 2006 року, Верховну Раду обирають на пропорційній основі, а вона впродовж місяця обирає Президента.Чергові вибори Президента України всенародним голосуванням мають відбутися в жовтні 2004 року, але повноваження цього Президента будуть припинені з початком повноважень Президента, обраного Верховною Радою. Критики законопроєкту зауважують, що завдяки йому Л. Кучма може повернутися на найвищу посаду в державі навіть, якщо не буде кандидувати на третій президентський термін 2004 року, що заборонено чинною Конституцією. Конституційний суд дійшов висновку, що пропоновані зміни до Конституції не скасовують і не обмежують права людини і громадянина, а також не скеровані на ліквідацію державної незалежности або порушення територіальної цілісности України, тобто – не суперечать Конституції.

У Москві зустрічалися урядовці країн ЄЕП

КИЇВ. – Віце-прем'єр-міністер України Микола Азаров 14 листопада в Москві брав участь у засіданні представників чотирьох країн, які підписали угоду про створення Єдиного економічного простору. Перелік питань, які обговорювалися на засіданні, не розголошувалося. Білорусь, Казахстан, Росія та Україна заявляли про необхідність вироблення до 1 грудня програми заходів, які стосуватимуться реалізації угоди, підписаної президентами чотирьох країн у Ялті. Чимало українських політиків твердять, що ратифікація угоди про створення ЄЕП залежатиме від ситуації в Керченській протоці, де Росія розпочала будівництво дамби в напрямку українського острова Коса Тузла. Тим часом губернатор Краснодарського краю Олександер Ткачов висловив сподівання завершити будівництво дамби, яке наразі доведено на відстань ста метрів від Коси Тузли.

ВР затвердила Г. Васильєва Генеральним прокурором

КИЇВ. – Верховна Рада України 18 листопада затвердила новим Генеральним прокурором Генадія Васильєва, який замінить на посаді усунутого раніше Святослава Піскуна. Рішення було схвалене голосами 284 депутатів від більшости, до яких також приєдналися комуністи та деякі інші депутати. Одразу після цього ВР схвалила призначення комуніста Адама Мартинюка першим заступником голови Верховної Ради. Найбільша опозиційна фракція „Наша Україна" не підтримала жодного з цих рішень. Із самого ранку трибуну ВР блькували фракції більшости, які у такий спосіб намагалися не допустити протестів опозиції. Кандидатуру Мартинюка підтримали також соціялісти. Після цього голова ВР Володимир Литвин продовжив засідання, а фракція „Нашої України" в повному складі покинула сесійну залю.

Втрачено 97 метрів берегової лінії острова Тузла

КИЇВ. – За останні два тижні втрачено 97 метрів берегової лінії острова Коса Тузла, і якщо берег не зміцнити, острів може піти під воду. Про це заявив 17 листопада голова тимчасової спеціяльної комісії Верховної Ради щодо забезпечення парляментського контролі за режимом державного кордону у районі острова Коса Тузла Ігор Осташ, розповідаючи про виїзне засідання комісії, яке відбулося на острові 14-15 листопада. Він зазначив, що острову у зв'язку з будівництвом дамби Російською Федерацією було „завдано досить серйозних збитків", і українській стороні необхідно ставити перед Росією питання щодо компенсації нею цих збитків. Щодня вода забирала частинку суші від острова. Швидкість течії збільшилася приблизно удвічі. Крім того, сама дамба спричинилася до того, що напрямки течії змінюються і вони б'ють по острові Тузлі. Я не хочу сказати, що це було спляновано, але перебіг подій тепер для острова Тузли є досить небезпечним. Українські вчені зараз працюють над проєктом укріплення острова Коса Тузла. І. Осташ наголосив, що тимчасова спеціяльна комісія звернеться до комітету ВР з питань бюджету щодо необхідности закладення фінансування на будівництво водогону в місті Керч, а також на укріплювальні праці на острові Тузла. Тим часом Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін підкреслює, що кордону в Керченській протоці не існує. 17 листопада на прес-конференції в Москві В.Черномирдін висловив думку, що проблему навколо острова Коса Тузла можна було б вирішити на рівні реґіонів Росії і України. Він нагадав, що коса Тузла відновлена на території Росії відповідно до існуючої лінії розподілу. За його словами, будівництво коси було пов'язане „з екологією, рибними ресурсами, з процесами ерозії". При цьому посол підкреслив, що кордону в тому районі не існує. 17 листопада, в Москві розпочалася праця експертів з питання встановлення кордону в Азовському морі.

Українська журналістика „недостатньо вільна"

КИЇВ. – Голова Державного комітету з телебачення та радіомовлення України Іван Чиж визнає, що українська журналістика „недостатньо вільна". Про це він сказав 13 листопада на зустрічі з представниками европейських ЗМІ – „European report", „New Europe", „EuroNews". Відповідаючи на запитання журналіста телеканалу „EuroNews", чи існують в Україні справді незалежні ЗМІ, голова комітету сказав, що „наша журналістика, так само, як ваша, недостатньо вільна". Після чого І.Чиж згадав прислів'я – „хто платить, той і замовляє музику", додавши, що він дуже засмучений з приводу того, що вітчизняні комерційні ЗМІ перетворилися в „політичні рупори" та не є комерційними проєктами.

Викрали списки прихильників „Нашої України"

ОДЕСА. – 13 листопада невідомі особи проникли в приміщення Роздільнянської районної організації партії „Реформи і порядок" в Одеській області, у якому також розташований районний штаб бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна". За словами голови організації Ірини Четвертак, зловмисники не зацікавилися матеріяльними цінностями, викравши лише документи, зокрема списки членів ПРП у районі та прихильників бльоку „Наша Україна". „Я переконана, що це були не звичайні злодії, наприклад, вони не пішли в сусіднє приміщення фірми „Оріфлейм", де зберігалося чимало цінностей. Усе це свідчить про політичний характер події. Комусь дуже були потрібні списки прихильників В. Ющенка в Роздільнянському районі", – сказала І.Четвертак. З приводу цих подій вона офіційно звернулася до правоохоронців.

Вшанували пам'ять Петра Калнишевського

РОМНИ. – Урочисті заходи з ушанування пам'яті видатного воєначальника, політика і благодійника Петра Калнишевського, з дня смерти якого минуло 200 років, пройшли на Сумщині – у місті Ромни та на батьківщині останнього кошового отамана Запорізької Січі, в селі Пустовійтівка. Гостями урочистостей стали віце-прем'єр-міністер України Дмитро Табачник, міністер освіти і науки України Василь Кремень, представники громадських організацій, жителі області, делеґації з інших областей України, всього – близько 5 тисяч осіб. У міському краєзнавчому музеї в Ромнах було відкрито спеціяльний відділ, присвячений життю та діяльності П.Калнишевського, який у 1762 році та протягом 1765-1775 років був кошовим отаманом Запорозької Січі.

Україна в НАТО – через 5 років

КИЇВ. – Голова української делеґації в Парляментській асамблеї НАТО Олег Зарубінський заявив 14 листопада, що Україна вже через 4-5 років може стати повноправним членом НАТО. О. Зарубінський висловив таку думку на прес-конференції, присвяченій участі України в сесії Парляментської асамблеї НАТО, що відбулася в Орландо у США. Водночас він визнав, що плян дій „Україна-НАТО" на 2003 рік досі не виконаний. О. Зарубінський також повідомив, що на сесії було відзначено низку проблем, серед яких невирішені питання про кордони з Румунією та Молдовою, а також суперечка між Україною та Росією з приводу острова Коса Тузла, яка, за висловом О. Зарубінського, може виявитись значно делікатнішою. 13 листопада в Букарешті голова сенату Румунії Ніколає Векеру висловив побажання щодо швидкої ратифікації Верховною Радою договору про державний кордон між Україною і Румунією та сказав, що парлямент Румунії плянує ратифікувати цей документ до 15 грудня. Очікують, що Румунію наступного року буде запрошено стати членом НАТО. Однією з вимог для вступу до цієї організації є відсутність територіяльних суперечок.

В Острозі вулиці освітлюватимуться сонячною енергією

РІВНЕ. – Острозький міський виконавчий комітет визнано переможцем Всеукраїнського конкурсу проєктів комунального господарства в галузі енерґозбереження. За словами міського голови Острога Тараса Пустовіта, кращим визнано проєкт вуличного освітлення на базі акумулювання сонячної енергії. На втілення проєкту виділено ґрант у 124 тис. грн. Монтаж освітлення заплановано розпочати наступного року. Подібне нововведення зумовлене необхідністю економії електроенергії у зв'язку із закриттям Чорнобильської АЕС. У разі успіху проєкту такі ресурсозберігаючі технології запроваджуватимуть і в школах та культурно-освітніх закладах. За 10 місяців цього року, завдяки використанню енерґозберігаючих заходів, на Рівненщині зекономлено майже 80 тисяч тонн умовного палива. Це один з найкращих показників в Україні.

В Іраку наклав на себе руки український офіцер

КИЇВ. – Міністерство оборони України повідомило, що в Іраку загинув український вояк зі складу міжнародних стабілізаційних сил. Перекладач з арабської мови, капітан 5-ої окремої механізованої бригади Збройних Сил України в Іраку Олексій Бондаренко, 18 листопада наклав на себе руки. За повідомленням прес-служби міністерства, О. Бондаренко вистрелив у себе з пістолета Макарова – у місці розташування бриґади, що в іракській провінції Васіт. Біля його тіла знайдено передсмертну записку, в якій він просить нікого не звинувачувати в його смерті. Військовий прокурор, прикомандирований до українського контингенту в Іраку, розпочав за фактом події кримінальну справу. О. Бондаренка було призвано зі запасу у серпні 2003 року. Міністерство оборони висловило співчуття рідним та близьким загиблого.

За повідомленнями інформаційних агентств

Ще раз задекляровано єдність опозиції. Але...

Зліва: П. Симоненко, О. Мороз, Ю. Тимошенко, В. Ющенко. За В. Ющенком стоїть Ю. Костенко, член фракції „Наша Україна“.

Фото УНІАН

КИЇВ. – В середу, 19 листопада, провідники чотирьох опозиційних політичних сил в Україні – Олександер Мороз, Віктор Ющенко, Петро Симоненко та Юлія Тимошенко підписали „Меморандум солідарности демократичних сил“.

Декларація стверджує: „Ми, представники фракції бльоку „Наша Україна“, фракцій Комуністичної партії України, Соціялістичної партії України та бльоку Юлії Тимошенко, висловлюємо стурбованість з приводу ситуації, що склалася в Україні... Влада цинічно іґнорує конституційне право на соціяльний захист, свободу зборів тощо. Олігархи монополізували пресу, телебачення та радіо. Незалежні видання переслідуються. Правоохоронні органи захищають інтереси кланів, а не права людей... Спостерігається шалений позапарляментський тиск на депутатський корпус. Правляча верхівка провокує парляментську кризу, щоб дестабілізувати ситуацію в Україні. Після подій у Донецьку – весь український народ остаточно усвідомив сутність цього режиму, який тримається на кримінаті, брехні та провокаціях“.

Тим часом останні політичні події не дозволяють робити надто оптимістичні прогнози щодо не задекларованої, а практичної солідарности „четвірки“, оскільки, як свідчать останні факти, „шаленому позапарляментському тиску на депутатський корпус“ вже піддалися комуністи.

Виступаючи в середу, 19 листопада, у парляменті з заявою фракції „Наша Україна“ депутат Валерій Асадчев звинуватив комуністів у „змові з владою“, зокрема в тому, що вони погодилися, в обмін на посаду першого заступника голови Верховної Ради (ним став комуніст Адам Мартинюк), проголосувати за Генадія Васильєва, президентського кандидата на пост Генерального прокурора і підтримати пропрезидентський проєкт політичної реформи. Як підкреслив депутат В. Асадчев, відтепер комуністи повинні спільно з владою нести відповідальність за все, що відбувається в державі.

За матеріялами ЗМІ

Дж. Буш у Лондоні

ЛОНДОН. – Президент Джордж Буш виголосив під час своєї першої офіційної державної візити до Лондону важливу промову із зовнішньополітичних питань. Він заявив, що ґльобальна загроза тероризму потребує ґльобальної відсічі. Дж. Буш сказав, що він прагне не допустити, аби ООН втратили своє значення, як це було перед Другою світовою війною з Лігою Націй. За його словами, США і Британія мають сильний союз, побудований на спільних цінностях, а тому обидві країни йдуть на самопожертви для підтримання цих цінностей. Президент США окреслив, як було сказано, три стовпи, на яких тримаються міжнародні взаємини: багатосторонній підхід до подолання конфліктів, готовність вільних держав у якості останнього засобу використовувати силу і відданість поширенню в світі демократії. Пізніше Дж. Буш зустрічався з родинами британських жертв нападів 11 вересня 2001.

Джордж і Лора Буші прибули до Великобританії у 18 листопада увечері. Королева Великої Британії Єлизавета влаштувала 19 листопада на їхню честь прийом у Букінґгемському палаці. 20 листопада Дж. Буш та британський прем'єр-міністер Тоні Блейр обговорили широке коло питань. Серед них, зокрема ситуацію в Іраку та на Близькому Сході, а також боротьбу з тероризмом. Британська влада вжила безпрецедентних заходів безпеки для попередження можливих заворушень. Впродовж чотириденної візити службу несли 14 тисяч поліцейських, що втричі більше запропонованої раніше кількости. На вимогу Вашинґтону візиту обслуговували також вертолети, кінна поліція та спеціяльно вишколені для виявлення вибухівки собаки. Учасникам демонстрацій було дозволено пройти повз парлямент і резиденцію прем'єр-міністра на Довнінґ стріт.

Це – перша офіційна візита американського президента до Британії після того, як 1918 року тут побував Вудро Вілсон.

Бі-Бі-Сі

„Пес гавкає...

(Закінчення зі стор. 1)

коли хтось з них виявиться порушником громадського спокою, то нехай не турбується: їх не тільки звільнять з-під варти, але вони ще й дістануть немалу грошову винагороду.

За словами депутата Верховної Ради Павла Качура, який був серед організаторів форуму демократичниих сил у Симферополі, кримська влада мала детальний сценарій дискредитування „Нашої України“. Радіо і телебачення повинні були показувати „цікаві картинки“: мовляв, ось який статечний, спокійний, цивілізований захід організувала влада, а ось як негарно вела себе опозиція.

Частиною цього сценарію була телеграма, яка напередодні, 15 листопада, надійшла з летовища у Симферополі з летовища у Борисполі: симферопільське летовище в такій мірі перевантажене, що не годне прийняти літак з Києва, яким мають прилетіти активісти „Нашої України“.

Народні депутати Костинюк, Морозов та Червоненко, які вже перебували в Симферополі, звернулися до керівництва летовища з проханням пояснити, в чому полягає перевантаженість. Але відповіді не отримали. І коли депутати прискіпливо виявили, що ніякого перевантаження нема, також дозволяє на лет погода, адміністрації летовища нічого не залишилося, як надіслати до Борисполя другу телеграму – зі згодою прийняти літак з „Нашою Україною“.

Вранці 16 листопада – В. Ющенко у Симферополі. Біля виходу з летовища на нього чекали журналісти, депутати Верховної Ради Криму і щонайменше 300 прихильників „Нашої України“, а також група зі 150-200 осіб з антиющенківськими гаслами. Тут В. Ющенко здобув першу моральну перемогу, зупинившись біля протестантів і запитавши, які вони мають претензії до нього. Виявилося, що ці люди мають добру пам'ять – запам'ятали, що коли В. Ющенко був прем'єр-міністром, тоді уряд скасував пільги для офіцерів. „Я сам капітан збройних сил. Єдині пільги, що ми скасували та замінили грошовою дотацією, стосувалися професійного пайка – щоб офіцери самі вирішували, що купувати: оселедці, кільку чи ковбасу“, - відповів керівник „Нашої України“. Після цього міліція спокійно і твердо допомогла розбльокувати дорогу, і В. Ющенко поїхав до міста. Серед прихильників В. Ющенка, що зустрічали його на летовищі, значну частину складали кримські татари.

Оскільки призначене владою на той самий день віче проходило під гаслом „За мир, демократію і стабільність в Криму“, народні депутати з фракції „Наша Україна“ Юрій Павленко, Володимир Шандра та Павло Ігнатенко мали намір взяти й собі слово, але їх не впустили в приміщення Кримського українського музичного театру, на бальконі якого знаходилася імпровізована трибуна, з якої промовляли представники місцевої влади. При вході в театр люди в цивільному сказали народним депутатам, що мають розпорядження не пускати „нашоукраїнців“ на балькон, оскільки він може не витримати і впасти. Тим часом на форумі демократичних сил міліція затримала кількох осіб, які несли з собою начинені фардою вибухові пристрої, так звані петарди. Заплянованi провокації не вдалися.

Оскільки літак, в якому провідник „Нашої України“ прилетів до Симферополя, трохи запізнився, то й форум демократичних сил Криму розпочався з певним спізненням. Через це пікетники, які стояли під стінами симферопольського Палацу профспілок і тримали транспаранти з критичними гаслами на адресу В. Ющенка, почали розходитися, пояснюючи, що час, за який їм заплатили, минув, „і більше ми стояти не будемо“.

Наступну „колоду“ під ноги В. Ющенкові кинули керівники державної телерадіокомпанії „Крим“, не давши провідникові „Нашої України“ виступити в прямому телеетері. Компанія запропонувала попередній запис, побіцявши показати його на публіку „наступного тижня“. Але під час запису повністю зник електрострум. Телевиступ В. Ющенка було унеможливлено, що дало підстави Лілі Буджуровій в її репортажі з Симферополя в „Українській правді“ вжити цей багатозначний заголовок: „До приїзду Ющенка в Криму перестало працювати телебачення. На черзі – пошта, телеграф і мости“. До мостів не дійшло, бо, як далі іронізує ця авторка, „коли Ющенко вийшов на балькон і почав мітинг, площа практично була заповнена тільки його прихильниками, розведеними досить нечисленним „протестним“ електоратом. Допоміг у цьому і дощ, що „змив“ несвідомих бабусь і дідусів із КПУ, що несли в серцях полум'яний вогонь, а в кишенях - яйця, на закупівлю яких витратився кримський Республіканський комітет СДПУ(О). Едеки якось не змікували, що пенсіонери – це не олігархи. Вони в Криму продуктами харчування не розкидаються. „Стратегічний“ товар так і залишився невикористаним – його, певно, банально з'їли“.

Форум демократичних сил у Симферополі – 25-ий з черги і останній – повною мірою засвідчив велике бажання українського суспільства вирватися з темряви олігархічного правління і повернути країну до демократичних засад життя.

Петро Часто

Президент України Л. Кучма в лікарні

КИЇВ. – Офіційні представники у Києві 18 листопада оголосили, що Президентові Леонідові Кучмі було зроблено термінову операцію в лікарні „Феофанія“, він швидко одужує. Як повідомила його прес-секретар Олена Громницька, Президентові була поставлена діягноза – гостра тонкокишечна непрохідність, і тому була потрібна операція. Речник сказав, що Л. Кучмі стало погано 17 листопада у другій половині дня, а увечорі йому зробили операцію на кишечнику для усунення наростів. Президентові 65 років.

Президент України Леонід Кучма добре переніс операцію, і через 2-3 тижні встане на ноги, 18 листопада повідомив президент Академії медичних наук України Олександр Возіанов.

Операція була зроблена вчасно, „все обійшлося без ускладнень – не довелося видаляти частину кишечнику“, – сказав академік. За словами О.Возіанова, нинішня хвороба Президента (у народі її називають „заворот кишок“) є наслідком перенесеної в 1968 році операції з видалення апендикса, яку робили під час відпочинку Л.Кучми в Криму, і яка була зроблена з деяким запізненням. Медик пояснив, що тоді у Л. Кучми був перитоніт, йому робили дренаж – і все це призвело до великої кількости спайок, які утруднювали працю кишечника.

Як підкреслив О. Возіанов, тепер „пацієнт почуває себе цілком задовільно“.

За матеріялами ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

Самогубні вибухи в Туреччині

СТАМБУЛ, Туреччина. – 15 листопада внаслідок потужних вибухів поблизу двох синагог загинули 23 і було поранено майже 300 осіб. Одна бомба вибухнула поблизу найбільшої синагоги Стамбулу Неве Шолом. Інша – на відстані трьох кілометрів від першого вибуху, поблизу синагоги в районі Сіслі, під час молитви. Осуд нападів у Стамбулі висловили Туреччина, а також інші країни. Ізраїль засудив вибухи як злочинний теракт. У заяві міністерства закордонних справ Ізраїлю сказано, що терор є терором, незважаючи на те, чи він скерований проти євреїв, чи проти неєвреїв. Греція висловила співчуття Туреччині і назвала бомбові напади варварськими. Європейський Союз назвав їх неприйнятним проявом нетерпимости, який потрібно викорінити. Прем'єр-міністер Туреччини Реджеп Таїп Ердоган та міністер закордонних справ країни Абдула Гюль відвідали місце нападу. Міністер закордонних справ Ізраїлю Сілван Шалом 16 листопада взяв участь у покладанні вінків на місцях вибухів. Він також відвідав поранених у лікарні і розмовляв з представниками невеликої єврейської громади турецького міста. У зв'язку з нападами заарештовано троє осіб. Турецька поліція вважає, що напади здійснили бомбісти-самогубці. В Туреччині скептично ставляться до того, що радикальне ісламістське угрупування – Великий Ісламський Фронт Месників, яке заявляло про відповідальність за напади, могло здійснити вибухи.

А. Шварценеґер присяжений губернатором

САКРАМЕНТО, Каліф. – 17 листопада всесвітньо відомий кіноактор Арнолд Шварценеґер склав присягу як 38-ий з ряду губернатор Каліфорнії. На церемонії були присутні сім з половиною тисяч запрошених гостей, у тому числі – колишні губернатори штату, голівудські знаменитості та закордонні представники. 56-річний А. Шварценеґер – кандидат від Республіканської партії – переміг на позачергових виборах губернатора-демократа Грея Дейвіса. Він провів кампанію під гаслами за зменшення податків та витрат у штаті. Його першим офіційним вчинком як губернатора того ж дня було виконання обіцянки даної ним під час виборчої кампанії – підписання закону, котрим відкликано потроєну підвищення плати за реєстрацію авт, впроваджену його попередником.

„Вашінґтонського снайпера" визнано винним

ЧЕСАПІК, Ва. – Одного з двох чоловіків, яких звинувачують в участі у снайперських нападах у Сполучених Штатах, внаслідок яких було вбито десятьох людей, засуджено за вбивство однієї з жертв тих нападів. По судовому процесі, який тривав три тижні, суд у Західній Вірджинії визнав 42-річного Джона Алена Мохамеда винним у вбивстві чоловіка на бензиновій станції поблизу Вашінґтону у жовтні минулого року. Його також визнано винним за кількома іншими звинуваченнями, поміж якими - участь у кількох вбивствах та тероризування населення. Останнє визнали злочином по нападах 11 вересня 2001 року. Тепер суд має вирішити, чи засудити Дж. Мохамеда до страти. Чоловіка, якого вважають його поплічником, – 18-річного Лі Мальво – судять окремо.

В Грузії неспокій триває

ТБІЛІСІ, Грузія. – 17 листопада у Грузії – в містах Тбілісі, Зугдіді та Кутаїсі- проходять акції громадянської непокори. Тисячі людей не вийшли до праці. Президент країни Едуард Шеварднадзе заявив 17 листопада у радіозверненні, що залишиться на своїй посаді до наступних президентських виборів, запланованих на квітень 2005 року. Президент звинуватив певні фінансові організації, зокрема благодійний фонд Джорджа Сороса, у фінансуванні акцій протесту опозиції. Водночас Е. Шеварднадзе вкотре наголосив, що готовий вести переговори з опозицією.

С. Гусейн закликає іракців посилювати опір

КАЇР, Египет. – Арабська телевізійна станція „Аль-Арабія" 16 листопада видала в етер запис, як сказано, чергового звернення поваленого іракського президента Садама Гусейна. У ньому він попереджає сили коаліції, що окупація Іраку завершиться поразкою. Вітаючи іракців зі священним для мусульман місяцем Рамадан, голос на плівці твердить, що „силам зла не вдасться окупувати чи колонізувати країну". Далі у зверненні міститься заклик посилювати спротив підрозділам коаліції і вдаватися до нових нападів на вояків, а також тих, хто співпрацює з американцями. Запис було передано до редакції телефоном. Програми телеканалів „Аль-Джазіра" та „Аль-Арабія" можна дивитись в Іраку і цілому арабському світі.

За повідомленнями ЗМІ

США посилюють операції в Іраку

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Зміна стратегії відбулася на тлі постійного погіршення стану безпеки в Іраку і розчарування в праці чинної урядової ради. На півночі Іраку, у місті Тікріті та його околицях, під час акції 17 листопада американські військові убили шістьох прибічників Садама Гуссейна та 21 заарештували. Знищені 15 схованок, якими користувалися противники, та три тренувальні бази. Підрозділи США під час акції застосували артилерію, танки та авіяцію. На півночі від Багдаду внаслідок нападів загинули двоє американських солдатів.

Американські війська залишаться в Іраку, як довго буде потрібно. Про це заявив президент США Джордж Буш під час зустрічі з іракськими жінками у Вашінґтоні.

Дж. Буш наголосив, що Ірак перетворився у новий фронт боротьби з міжнародним тероризмом. За словами представника Білого дому Скота МакЛелана, іракська Правляча рада також вважає за необхідне присутність американських військ до остаточної стабілізації в країні.

Глава американсько-британської адміністрації в Іраку Пол Бремер повідомив 17 листопада, що проєкт тимчасової іракської конституції може бути готовий уже в лютому. Основними принципами документу будуть свобода совісти та рівноправ'я усіх етнічних та релігійних груп.

День по тому, як 17 американських вояків загинули у північному місті Мосул в Іраку внаслідок зіткнення двох вертольотів 15 листопада, підрозділи США розпочали новий наступ проти повстанців.

Речник американських сил заявив, що обстрілові ракетами з лазерним наведенням було піддано об'єкт неподалік міста Кіркук, де, за твердженнями коаліції, розташовано табір вишколу повстанців. Подібну зброю було використано вперше відтоді, як Президент Дж. Буш оголосив про завершення масштабної акції в Іраку.

Тим часом американські військові з'ясовують обставини падіння двох військових вертолетів у Мосулі. Як свідчать очевидці, один з вертолетів, який було обстріляно з землі, влетів в інший вертоліт. Ще п'ятеро вояків було поранено.

Якщо свідчення очевидців будуть підтверджені, число жертв серед американців після завершення війни в Іраку досягне 180 осіб. Упродовж чотирьох тижнів американці втратили в Іраку 5 військових вертолетів – загалом загинуло 39 осіб. Призначена американцями урядова рада Іраку повідомила 16 листопада про часові рамки пляну, що має привести до остаточної незалежности Іраку.

Після переговорів у Багдаді з американським адміністратором Полом Бремером урядова рада Іраку заявила, що перехідний уряд буде обраний національною асамблеєю і почне працювати вже до червня наступного року.

Новий уряд матиме всі повноваження, які зараз має Пол Бремер. Уряд має підготувати проєкт нової конституції, що має привести до обрання нового уряду до кінця 2005 року. Американське військо, як очікується, залишатиметься у країні ще на кілька років, однак, за словами урядової ради, ідеться цаме про військову присутність, а не про окупаційні сили.

П. Бремер повернувся до Іраку в 14 листопада після термінових переговрів у Вашінґтоні з Президентом Дж. Бушем та його радниками.

Досі США наполягали, що до того, як іракцям передадуть владу, слід підготувати нову конституцію Іраку та провести вибори. Проте, на думку кореспондентів, великі втрати військ в Іраку та все менша підтримка війни серед американців підштовхнули до рішення прискорити цей процес.

Президент Джордж Буш 14 листопада сказав, що американські війська в Іраку пристосовують свою тактику до тактики противника. За словами Президента, минулий тиждень в Іраку видався важким. З цього приводу американці вирішили застосовати агресивнішу стратегію проти озброєних противників окупації.

Новий наступ поєднуватиме повітряні і наземні атаки і покаже, що США здатні координувати акції на великій території. Не оминули напади іракських повстанців і українських миротворців, які виконують службу в Іраку. 12 листопада було скоєно збройний напад наварту військової поліції зі складу українських миротворчих сил в Іраку. Варту було обстріляно з автомата. Ніхто з українських вояків не постраждав. Напередодні стало відомо, що в Іраку загинув український миротворець внаслідок необережного поводження зі зброєю. В оприлюдненій 13 листопада заяві міністерства оборони України сказано, що молодший сержант, кулеметник бронетранспортеру Сергій Суслов смертельно поранив себе, коли охороняв банк у місті Ель-Азізія провінції Васіт. Випадок стався пізно ввечері 11 листопада. Це друга втрата українських миротворців, понад півтори тисячі яких дислоковано в Іраку. Наприкінці вересня внаслідок дорожньо-транспортної пригоди загинув командир екіпажу бойової розвідувальної дозорної машини старший сержант Юрій Койдан. Тоді під час різкого скруту перекинулося його авто.

Секретар Департаменту оборони США Дональд Рамсфельд 14 листопада підкреслив, що США не мають плянів виведення своїх сил з Іраку, попри намір якомога швидше передати владу в Іраку самим іракцям. Про це раніше заявив президент США Джордж Буш. Така заява, що засвідчує чітку зміну в американській стратегії, пролунала по тому, як Дж. Буш провів низку нашвидкоруч організованих зустрічей з чільними посадовцями у Вашінґтоні та американським адміністратором в Іраку Полом Бремером.

Х. В.–Ф.

Науковці відзначають 70-ліття Великого голоду в Україні

Василь Махно

НЮ-ЙОРК. – Починаючи від 8 листопада, український Ню-Йорк заходами різних організацій вшановував сумну 70-ту річницю Голодомору в Україні 1932-33 років. Осмислення того, що трапилось з українським народом у ті роки, поза будь-яким сумнівом, відкриває перед нами страшну трагедію, котра винищила не тільки мільйони селян, але, фактично, змінила українську націю. Наслідки цього геноциду вплинули і впливають на подальший хід історії в Україні. Саме це хотіли підкреслити українці Америки, організовуючи конференції та симпозіюми, Молебні та походи, щоб ще раз привернути увагу світової та американської громадськости, котра повинна врешті визнати український Голодомор за одну із найбільших трагедій в історії людства, спричинену комуністичним режимом.

Наукове Товариство ім. Шевченка

Вшанування пам'яті жертв Голодомору розпочалося науковим симпозіюмом, який відбувся 8 листопада і на який було запрошено доповідачів з Києва та Великої Британії. НТШ-А організувало свій симпозіюм як наслідок активного включення у відзначення Голодомору, саме Товариство зібрало матеріяли про винищення українського народу, які останнім часом друкувалися в українській та світовій пресі, співпрацювало щодо узгіднення зображення на марці Української пошти, на яке помилково хотіли використати фотографію з 1921 року і т. д.

Науковий симпозіюм, яким провадив д-р Тарас Гунчак, складався з двох частин: англомовної та україномовної, доповідачі д-р Джеймс Мейс, д-р Марґарет Сіріол Коллі, Наталя Дзюбенко, д-р Володимир Лозицький та д-р Володимир Даниленко висвітлювали різні аспекти Голодомору, його причини та наслідки.

Д-р Джеймс Мейс – відомий дослідник українського Голодомору, розмірковуючи над природою комуністичного режиму розкрив механізми винищення українського селянства за допомогою творення колгоспної системи, однак ідеться не лише про фізичне знищення мільйонів людей і, як наслідок, про знищений генофонд української нації, але і про те, що після Голодомору наступили непоправні зміни у культурі та сфері функціонування української мови. На думку Дж. Мейса, саме від 1932-33 років аж до кінця 80-их у цій сфері відчутні тяжкі наслідки, як, зрештою, ще й сьогодні.

Особливе зацікавлення викликала доповідь гості з Великої Британії д-ра Марґарет Сіріол Коллі, котра детально зупинилася на трагічній долі свого вуйка Ґерета Джонса, велського журналіста, котрий видрукував кілька правдивих статтей про Голод в Україні і був одним із небагатьох, хто не піддався московській пропаґанді. Його матеріяли з'являлися у „Ню-Йорк Таймс", „Манчестер Ґардіян". Марґарет Сіріол Коллі, видавши книжку „Gareth Jones: A Voice Crying in the Wilderness", в якій зібрані біографічні матеріяли Г.Джонса, привідкрила ще одну сторінку для української та світової громадськости, що про Голод писали не тільки журналісти типу В. Дюранті, але й люди, які розуміли страшну трагедію іншої нації, і таким був саме Г. Джонс.

Тема голоду, крізь спогади тих, кому вдалося пережити це лихо, подала на симпозіюмі Наталя Дзюбенко (Київ). Свідчення очевидців – це той незаперечний фактаж злочину супроти українців, який неможливо зфальсифікувати або замовчати.

Володимир Лозицький – директор Державного Архіву громадських організацій та Володимир Даниленко – директор архіву Київської области, базуючись на вивченні архівних матеріялів, які зберігаються у їхніх інституціях, відтворили не лише епоху загального психозу та заціпеніння, що панувала під час колективізації: втрати людського в людині, приклади людоїдства, але і те, що відбувалося у керівних органах комуністичної партії України, а саме – як реаґували на проблему Голоду окремі реґіони, їх керівники, подаючи статистичні дані про кількість голодуючих та померлих внаслідок голоду, постанови і директиви, які надходили з Москви.

Зокрема В.Даниленко, на основі архівних документів Київської области, з часу, коли розпочався голод, сказав, що в окремих селах Київської области, внаслідок штучного голоду, вимерло близько 50 відсотків населення. На його ж думку, Київська область чи не найбільше постраждала за ці роки.

Д-р Володимир Лозицький і д-р Юрій Шаповал

Гаріманівський Інститут при Колюмбійському університеті

10 листопада у Гаріманівському Інституті при Колюмбійському університеті відбулася цілоденна конференція, присвячена проблемі Голодомору 1932- 33 років. Конференція зібрала чимало слухачів.

На першій панелі виступили Валерій Кучинський – постійний представник України при ООН, Геннадій Удовенко – колишній міністер закордонних справ України, д-р Джеймс Мейс та д-р Марґарет Сіріол Коллі. Професор Марк фон Гаґен, який провадив цією конференцією, відзначив важливість такої акції в Колюмбійському університеті і висловив сподівання, що проблема сприйняття Голодомору 1932-1933 років у світі помалу стає важливим чинником в усвідомленні новітньої історії України та її трагічних наслідків.

Друга панель, на якій виступили д-р В. Лозицький, д-р В.Даниленко, д-р Ю.Шаповал (Київ) та д-р Леонард Лешук. (Вашінґтон) була присвячена архівним матеріялам про Голодомор.

В.Лозицький та В.Даниленко у своїх доповідях зупинилися, в основному, на документах, які засвідчують факти масового винищення селян в Україні у 1932- 33 роках внаслідок штучного Голоду. В Державному Архіві громадських організацій та державному Архіві Києвської области зберігаються документи, які засвідчують ті жахливі злочини.

(Закінчення на стор. 21)

Проф. Марк фон Гаґен

Д-р Леонард Лешук

Д-р Лариса Залеська-Онишкевич

Час визнати правду

В п'ятницю, 21 листопада, 18 членів Комітету в справах нагороди Пуліцера зійдуться на своє чергове піврічне засідання, і порядок денний цього разу передбачає розгляд питання, як їм діяти щодо нагороди, наданої в 1932 році московському кореспондентові „Ню-Йорк Таймс" Волтерові Дюранті. 25 травня цього року наш колеґа з „Українського Тижневика" Андрій Нинка вперше повідомив нашу громаду, що Сіґ Ґіслер, адміністратор Комітету нагороди Пуліцера, заявив, що, у відповідь на міжнародну кампанію з вимогою відкликати нагороду від В. Дюранті, Комітет Пуліцера почав „відповідне і серйозне дослідження цієї справи".

Ця міжнародна кампанія включила тисячі листів, поштівок та електронної пошти, котра була надіслана Комітетові від українців з цілого світу – з вимогою, щоб нагорода за нібито „надзвичайно високу журналістичну фаховість" була скасована. Все більше і більше з'являється доказів, що репортажі В. Дюранті, починаючи вже з перших, датованих 1929 роком, були брехливими. Найбільшою його брехнею, очевидно, були репортажі з 1933 року, в яких він заперечував реальність голоду в Україні.

В минулому і газета „Ню-Йорк Таймс", котра відмовляється віддати нагороду, і Комітет нагороди Пуліцера, який відмовився відкликати нагороду, подавали різні причини їхніх рішень, наприклад:

– сьогоднішній комітет не може знати, чим керувалися члени Комітету у 1932 році;

– нагорода для Дюранті була надана за репортажі 1931року, а не 1932 і 1933-го;

– він був змушений піти на компроміс з радянською владою, інакше Сталін вигнав би його з країни;

– саму „фізичну нагороду" неможливо віддати, бо ніхто не знає, де вона тепер знаходиться. І т. п.

Всі ті арґументи уникають головної точки. В1932 році нагорода Пуліцера була відносно молода, існувала всього 15 років, але завдяки славі видавця Джозефа Пуліцера була визнана серед журналістичних кіл. В дивний закрут долі, Д. Пуліцер, котрий заробив своє багатство, друкуючи газети, переповнені скандалами, став засновником і головним фундатором нагороди, покликаної підтримувати найвищу фаховість у журналістичній праці – дотримання стандартів рівноваги, об'єктивности, порядности, справедливости, правди – стандартів, котрих його видання не завжди дотримувалися, але таких, що тепер уже є критеріями загальної журналістичної етики.

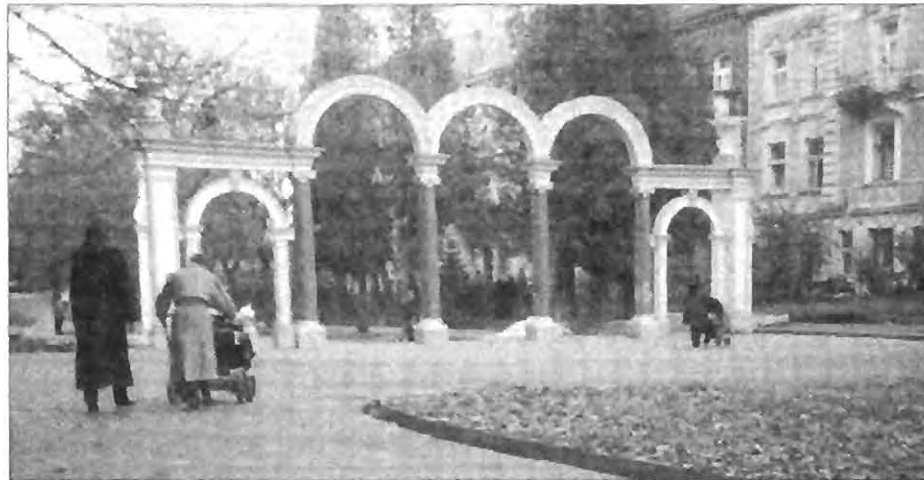
Справді, вже стало кредом журналістики – редакторів і кореспондентів в однаковій мірі: немає різниці, хто вам видає заробітну платню, немає значення, хто є при владі, немає значення, де ви живете – вашим найпершим обов'язком є служити вашим читачам/слухачам/глядачам, надаючи їм факти і контекст – тобто „всі боки справи". Це є обов'язок, до котрого добрі редактори і журналісти в усьому світі ставляться серйозно, за виконання якого часто вони опиняються в тюрмі , а іноді за це їх убивають. У випадку, коли перед журналістом виникає загроза його життю і здоров'ю або життю і здоров'ю іншої людини, то журналіст може вирішити мовчати, але ніколи, ніколи він не може робити те, що зробив Дюранті – відверто і цинічно брехати.

В історії є прецедент, коли спадкоємці вибачаються за дії їхніх попередників, і певні рішення, після з'яви додаткової інформації, були скасовані. І як нещодавно заявив професор Колумбійського університету Марк фон Гаген, який ретельно перевірив працю В. Дюранте від 1931 року і виявив цю працю недосконалою, він певний, що для Комітету в справі нагороди Пуліцера найправильніше було б скасувати нагороду для В. Дюранті. Ми погоджуємося. Цей символічний акт зробить багато чого, щоб виправити жахливе зло і дозволить, щоб нагороду Пуліцера продовжували вважати як гідну нагороду.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор — Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.
Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (доп. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (доп. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (доп. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Крізь львівське вікно

Ось ідуть до „свого" парку статечні громадяни...

Якось так судилося, що довелося мені сидіти у Львові протягом усього часу моєї праці при великому вікні, в домі, що має дуже відповідну назву з давніх часів, яка видніє ще у польському написі: „Пристань". У цій справжній пристані, що є тепер призначена для численних відвідувачів Українського Католицького університету, знайшла я тишу, самотність і цю так потрібну для праці атмосферу. А крізь широке вікно можна було оглядати численних львів'ян, перехожих, що спокійно мандрували до Стрийського парку, який починався відразу „за рогом". Ба, що більше – це гарне сусідство дозволило по десятках років відвідати цей добре відомий з молодости парк і подивляти його незмінну красу у ці спокійні осінні дні.

Найбільше, однак, були цікаві його сучасні відвідувачі, які пересувалися, немов у фільмі перед вікном, що на цих декілька днів стало „моїм". А несміливе осіннє сонце запрошувало до прогулянок численних львів'ян та насувало цікаві спостереження. Ось ідуть до „свого" парку статечні громадяни, правдоподібно – емерити, з газетою під пахвою – на жаль, із мого вікна не можу відгадати, які у них часописи, українські чи російські.

Ось з криком і сміхом іде група молодих дівчат. Найбільша, однак, є кількість жінок, що поперед себе везуть дитячі возики, для найменшої дітвори, і для старшої, в яких можна вже доглянути дівчинка це чи хлопчик та якого віку.

Ця картина, що рухається, немов у фільмовій стрічці, найбільш радісна – вона ж бо доказує, що у Львові народжується нове покоління, що, незважаючи на постійні виїзди молодих людей в далекі краї на заробіток, – щось тепер вже таки працює для збільшення населення і на нове покоління львів'ян. Задивлююся у цю живу картину перед моїм вікном і радію із кожної, що появляється. Хотілося б, щоб тих дитячих візочків було якнайбільше і щоб вони проїжджали сотками.

У суботу-неділю з мого львівського вікна завважую несподівано, поруч численних авт, що затримуються поблизу, бо ж їм проїзд до парку заборонений, якісь незвичайні своїм багажем. Але коли із них вискакують веселі молоді пасажири і вкінці молода жінка у білому весільному вбранні, догадуюся, що приїхали, щоб тут у парку зробити весільні світлини. На це вказує також китиця квітів, прив'язана до переду авта.

Ось так перед моїми очами пересуваються усі фраґменти родинного життя. І стає радісно на душі, що воно так є і що, незважаючи на усі перешкоди та життєві труднощі, життя у Львові іде нормальним ходом.

Все це ніяк не впливає на конечне зосередження на завданні, що лежить розложене на столі, і я, накинувши плащ, разом із товаришем праці іду вслід за оцими усіми львів'янами, що мандрують до Стрийського парку. А він вітає мене спокійною осінньою красою, так добре знайомим рядом дерев'яних лавок і плакучою вербою над озерцем.

Вкінці я на коротку мить – справді вдома...

О–КА

Стрийський парк вітає спокійною осінньою красою

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Число жертв применшили в НКВД

Мій спів'язень Роман

У мене збереглася фотографія Романа, прізвище я забув, студента медицини, який сидів зі мною в тюрмі Бриґідки в 1941 році. Він вийшов на волю 28 червня 1941 року, був в Тимчасовій команді Львова, їздив по місту і розповідав мені про події в місті.

Ми разом вийшли на волю з Бриґідок. Роман міг би засвідчити, скільки в'язнів могло бути в Бриґідках в день вибуху німецько-совєтської війни 22 червня 1941 року. Для чого? У Львові вийшла книга „Львів, історичні нариси", у якій написано: „Згідно зі свідченнями архівів НКВД, у Львівських тюрмах станом на 22 червня 1941 року перебувало – в тюрмі ч.1 на вул. Лонцького (тепер С. Бандери) 3,638, у тюрмі ч.2 на Замарстинові – 801 і в тюрмі ч.4 „Бриґідки – 706, всього 5,145 в'язнів". Щодо Бриґідок, тут є поважне непорозуміння. Ми з Романом підрахували, скільки могло бути в'язнів на Бриґідках, і виходило 9–11 тисяч.

На мою думку, архівний документ НКВД – це фальшивка, щоб зменшити свій злочин. Щодо кількости в'язнів в Бриґідках, то деякі спів'язні твердили, що їх могло бути до 13 тисяч. Іван Шкварко у своїх спогадах „Проклинаю", виданих у Львові 1942 року, теж писав, що в Бриґідках було 10 тисяч. А Зеновія Служинська, доцент Львівського медичного інституту, яка досліджувала, скільки НКВД замордувало в'язнів, пише: „Лише у львівських тюрмах замучено близько 18 тис. осіб" (газета „Америка", 21 червня 1995 р.) Це число помордованих близьке до правди, бо треба пам'ятати, що НКВД від 22 до 28 червня ловило людей на вулиці, або по хатах і мордувало їх на Лонцького.

Тут варто навести звідомлення кореспондента „Асошіейтед Прес" Елвіна Дж. Стейнкопфа, який в газеті з 7 липня 1941 р. пише, що вчорашній день у Львові проходив під знаком загального похорону кількох тисяч політичних українських в'язнів, які помордовані чинниками НКВД. Він далі зазначає, що то були помордовані українці, які боролися за українську самостійність. Подібно пише про ліквідацію українських політичних в'язнів спеціяльний кореспондент газети „Штокгольмс-Тіднінген" Бертіл Свагнстром у виданні з понеділка 7 липня 1941 р. Він згадує про мордування українців і поляків.

Я розшукую Романа і прошу написати про нього на адресу: Bohdan Kazaniwsky, 5506 Westbard Ave., Bethesda, MD 20816-3344.

Богдан Казанівський,
Бетезда, МД

Про рідне село

Готую до видання книжку про села Березку та Волю Матіяшову, матеріяли до якої я збирав довгі роки на еміґрації, в Україні і Польщі. Не пропущено в книжці жодного факту, жодного прізвища, пов'язаного з цим реґіоном. Видаючи цю книгу, я мав на увазі тих земляків, котрі живуть в Польщі, Україні, Канаді, Америці, Австралії і у спогадах вертають до рідного села. Думав про молодь, яка запрагне сягнути джерел свого походження, щоб не затратити пам'ять про дідівщину.

Видання джерельної праці вимагає великих коштів. Звертаюсь, отже, за допомогою до земляків у цілому світі, до своїх односельчан, мешканців Березки, Волі Матіяшової, інших сіл Ліського повіту. Розраховую на вашу прихильність. Повний список жертводавців буде вміщений в абетковому порядку в кінці тому.

За довідками у цій справі можна звертатися на телефон Івана Лика: (585) 865-6076, або на його електронну адресу: vyslok@aol.com

Д-р Ярослав Грицковян,
Кошалін, Польща

Про закриття школи у Донецьку та дещо інше

Закриття школи будь-де – це варварство. Україна історично до такого варварства звикла: закриття, заборони, „укази" та інші насильницькі акції стали традицією... І тому, можливо, не доводиться дивуватися, що подія в Донецьку не викликала, за малим може винятком, особливих протестів чи навіть обурення.

Дивно, однак, що Р. Хомяк в статті „Українська школа – вимога часу" („Свобода", 17 жовтня 2003 р.) намагається знайти „пом'якшувальні обставини", що в Україні, мовляв, відбуваються еволюційні процеси, і закриття школи ч.36 треба вважати майже закономірним явищем. А для переконливости, мабуть, нагадує, що ось і в Америці афро-американці південних штатів переживали щось подібне приблизно 50 років тому. Чим мотивоване таке порівняння – не знаю... Але воно, на мою думку, невдале... Доречніше було б порівняти сьогоднішнє становище колишніх „американських рабів" і українців у своїй державі... Але віримо, що „донецькі негри" також колись подолають століттями культивовану дискримінацію!

По-різному зареаґували на цю подію, продовжується в статті, урядові особи. Україномовний прем'єр В. Янукович, наприклад, обіцяв, що школи не закриють, а Д. Табачник по-соломонівськи, „гуманно" і остаточно заявив, що закриття школи було „правильним"... Дволикість Д. Табачника тут очевидна... В прем'єра В. Януковича вона трохи замаскована... Ось він, виступаючи недавно у Вашінґтоні, запевняв, що Україна неухильно прямує до ринкової економіки і що повернення до „минулого" не буде, а рік раніше написав передмову до книжки якихось В. Зуєва та І. Калуги під назвою „Органи державної безпеки в Донецькій області. Спогади, факти, документи". (Донецьк, 2002 р.), у якій він підкреслює, що працівники колишніх органів безпеки (ВЧК–НКВД–КҐБ) „твердо стояли на боці інтересів нашого народу, даючи чудові приклади справжнього, діяльного патріотизму".

Нарешті кілька слів про моє перебування минулого літа в Донецьку, в Амвросіївці (на Донеччині) і в полтавському селі. Скрізь, де я побував, ще пам'ятають різні маніпуляції під час останніх виборів до Верховної Ради, залякування, погрози звільненням з праці, підкупство та інші порушення, які ще більше поглибили недовір'я до уряду і народили скептицизм – „голосуй чи не голосуй, це нічого не змінить".

В умовах цих суперечностей дійти до якоїсь однозначної думки про події в Україні дуже тяжко. Риторика тут зайва. Доводити, що Україна – не Росія треба ділом, а події в Україні треба оцінювати, відрізняючи бажане від дійсного.

Іван Даниленко,
Сомердейл, Н. Дж.

Спростування від НТШ-А

Наукове Товариство ім. Шевченка подає спростування щодо підпису до фотографії, котра була надрукована у спеціяльному ювілейному випуску НТШ-А 24 жовтня 2003 року. Мало бути підписано (зліва): Святослав Гординський, Улас Самчук, Аркадій Любченко, Євген Маланюк. Фото 1940 рр. Дякуємо читачам „Свободи", які надіслали свої зауваження та поради.

Василь Лопух,
відповідальний за випуск

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Організаційні наради округи Клівленд

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. – 26 жовтня відбулися наради в залі церкви св. Покрови з участю касира Українського Народного Союзу Роми Лісович, голови Контрольної Комісії Зенона Голубця, радного Василя Ліщинецького, делеґатів 35-ої Конвенції, членів Комітету округи, відділових секретарів і гостей.

Наради відкрив і проводив голова Округи Євген Бачинський. Привітавши присутніх, він попросив вшанувати пам'ять померлих членів Округи хвилиною мовчанки. У вступному слові пригадав бажання делеґатів конвенції, що УНС мусить рости, а не животіти, згадав про заслуги УНС для українських еміґрантів Америки і Канади, про 1980 роки, коли членство зросло до близько 80 тисяч активних членів. Ці досягнення сталися завдяки еміґрантам третьої хвилі і тодішнім секретарям.

Приєднати члена в 1960-их роках секретарям відділу не було важко, але вже у 1980-их роках потрібно було добре потрудитися, знати продукти і бути активним в громаді. Тодішні екзекутиви приділяли мало уваги секретарям в округах, а головно у їхньому вишколі в змінених обставинах. Про „четверту хвилю" тоді ніхто і не думав, а коли вона стала дійсністю, вона відрізнялася від попередньої.

В Окрузі тепер 10 відділів і 1007 членів. Округа виповнила квоту в цьому році на 32 відсотки.

У продовженні нарад Р. Лісович поінформувала про стан членства, приходи і розходи, біжучі справи. Дефіцит Союзівки і видавництва зменшився майже на половину в порівнянні з минулим роком. Датки з приватних джерел на відновлення Союзівки досягли близько 175 тисяч дол. Стейтовий уряд поставився позитивно до плянів екзекутиви відносно Союзівки. Приєднання нових членів все ще залишається головною проблемою Екзекутиви. Продукти і послуги УНС в громаді, а головно серед еміґрантів „четвертої хвилі" є слабо або зовсім не відомі. Р. Лісович запропонувала цікавий і надійний спосіб пропаґувати продукти УНС за допомогою влаштування спільних семінарів: УНС-Кредитівка, УНС-релігійне об'єднання, УНС-спортове товариство, з доповідями на актуальні теми сьогодення, зокрема ті, які відносяться до молодих подруж. Такий семінар відбувся в Дітройті, зібрав близько сотні слухачів і був успішний. Доповідачка попросила надсилати її адреси людей, з якими вона б могла б сконтактуватися і представити їм послуги УНС. Доповідь Р. Лісович була сприйнята позитивно присутніми, що і було підтведжено в дискусії З. Голубцем і В. Ліщинецьким. Після вичерпання питань голова подякував присутнім і попросив всіх на товариську гутірку.

Є. Бачинський

Нові члени УНСоюзу

4-річний Стефко і однорічний Данилко, сини Галини і Степана Сосяків, стали новими членами 37-го Відділу УНСоюзу. Вписали своїх внуків бабця Стася і дідо Славко Сосяки.

Округа Північного Ню-Джерзі провела семінар-зустріч

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – В неділю, 19 жовтня, в приміщенні головної канцелярії УНСоюзу Округа Північного Ню-Джерзі провела семінар-зустріч на тему „Володіння нерухомістю – фінансові і юридичні аспекти при купівлі хати". Доповідали (зліва): Ярослав Куземчак – адвокат компанії „Welt & David", Михайло Козюпа – представник Українсько-Американської Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч", Стефан Вельгаш – менеджер інвестицій для УНС, Василь Каващук – професійний продавець нерухомостей, „Exit Realty". Відкрив семінар голова Округи і Радний УНСоюзу Евген Осціславський, який представив Головного Секретаря УНСоюзу Христину Е. Козак і запрошених на семінар доповідачів. Було приблизно 40 учасників семінару, розмова між експертами і гостями тривала довго після завершення виступів. Підсумовуючи результати цього семінару, як дуже успішні, Х. Козак подякувала голові Округи і підкреслила важливість і потребу продовження подібних семінарів.

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу
ВЕРЕСЕНЬ 2003 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 8/2003	5,932	12,227	2,677	20,836
Неактивні члени 8/2003	7,647	16,125	0	23,772
Всі члени 8/2003	13,579	28,352	2,677	44,608
Активне членство				
Приріст 9/2003				
Нові члени	14	21	0	23
Нові УЛ	0	0	0	0
Прийняті наново	8	5	8	21
Разом	**22**	**26**	**8**	**56**
Убуток 9/2003				
Померли	2	21	0	23
Вибрали гроші	4	8	0	12
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	15	12	0	27
Виплатили вповні вкладки забезпечення	9	13	0	22
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	17	30	0	47
Вигасло забезпечення (активні)	6	2	12	20
Кінчилось забезпечення	0	2	2	4
Разом	**53**	**88**	**14**	**155**
Всі активні члени 9/2003	5,901	12,165	2,671	20,737
Неактивне членство				
Приріст у 9/2003				
Виплачене забезпечення	9	13	0	22
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	17	30	0	47
Разом	**26**	**43**	**0**	**69**
Убуток у 9/2003				
* Померли	2	37	0	39
* Вибрали готівку	6	11	0	17
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	0	1	0	1
Повернені в активні	8	5	0	13
Вигасло забезпечення (неактиквні)	0	8	0	8
Разом	**16**	**62**	**0**	**78**
Всі неактивні члени 9/2003	7,657	16,106	0	23,763
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 9/2003	**13,558**	**28,271**	**2,671**	**44,500**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

Що таке острів Тузла?

Чи не можна подати в „Свободі" докладнішу інформацію про острів Тузла, де розвинувся територіяльний конфлікт між Україною і Росією. Де він знаходиться, на якій відстані від Керченського півострова? Яка його величина, клімат, природні багатства? Чи є там населення, чим воно займається?

Роман Ричок,
Мейплвуд, Н. Дж.

З давніх часів коса Тузла тягнулася на кілька кілометрів в Озівське море і належала до Краснодарського краю. Поступово морські хвилі розмили серединну частину коси, відстань між островом, що утворився і материком збільшувалася. Одного разу, в часи СССР, виявивши, що острів став ближче до Криму, ніж до Тамані, керівництво РСФСР порахувало доцільним „перевести острів Середня Коса (Тузла) із Темрюкського району Краснодарського краю до складу Кримської АССР", про що в січні 1941 року був виданий Указ президії Верховної Ради РСФСР. У 1954 році президія Верховної Ради СССР постановила передати Крим до складу УССР. Щоб остаточно закріпити подібні зміни, Центральний картографо-геодезичний фонд (ЦКГФ) Головного управління геодезії й картографії МВД СССР зажадав від відповідних служб: „Негайно нанести на чергові карти республіканський кордон РСФСР з УССР відповідно до даного Указу, узгодити карти між відділами Держгеонагляду і вислати копії в ЦКГФ". У Біловезькій пущі, коли дійшло до розпаду СССР, було затверджено, що „високі сторони, що домовляються, визнають і поважають територіяльну цілісність одна одної і недоторканість існуючих кордонів у рамках Співдружности". На жаль, ні українці, ні росіяни не берегли свої землі, а море „з'їдало" береги, як з одного, так і з іншого боку. Відстань між острівцем і материком усе збільшувалася. І тільки кордон, тепер уже державний, залишався на своєму, відміченому на мапах місці, доки невеликий український острів не знадобився російським підприємцям. І навіть не таманським, а з далекої Самарської губернії. Адреса: фінансово-промислова група „Тольятіазот". Господар цієї корпорації Володимир Махлай вирішив вдатися до самозахоплення українського острова.

Президент корпорації „Тольятіазот" В. Махлай вирішив почати в Тамані будівництво порту „Залізний Ріг", тузлинська гребля (дамба) виступає як елемент портової споруди.

Аміячний термінал, що зводиться в Тамані, несе найбільшу загрозу навколишньому середовищу. Місцеві жителі заявили олігарху, щоб він пішов із своїм будівництвом подалі. Адже Тамань, як відомо, знана природна здравниця. Виросте на місці курорту промислова зона, і туристи відправляться шукати інші заповідні кутки. Проте Володимир Махлай, практично одноосібний господар гігантського виробництва, на протести росіян не зважив. Сильно засмутило В. Махлая отримання Україною незалежности. Він зрозумів, що припиниться дармове перекачування аміякопродуктів до далекого зарубіжжя через сусідню країну. Тим більше, в Україні є своє аналогічне виробництво і, відповідно, власні національні інтереси. І задумав тоді самарський олігарх побудувати свій порт із романтичною назвою „Залізний Ріг". Найдешевшим виявився найкоротший шлях – на Тамань. Не біда, що курортна зона, до того ж несприятлива в сейсмічному відношенні. Перевозити небезпечний вантаж вирішили залізницею. Для цього в авральному порядку, із залученням війська, приступили до будівництва нових і зміцнення старих колій. Прокладали по болотах, пагорбах, нехтуючи елементарними правилами безпеки, без затвердженого пляну, не провівши екологічних експертиз, не погодивши з відповідними інстанціями. Для виправдання пообіцяли винести аміячний термінал на кілометр у море. Від своїх берегів подалі, до України природно, ближче. Думка сусідів В, Махлая не цікавила. Бачачи таку прудкість конкурента, 15 червня цього року Україна в 4 рази знизила тариф за транспортування аміяку через свою територію. Російська преса відзначала: „Україна транспортування аміяку здійснює трубопроводом, небезпека аварій на якому несумірна менша, ніж при перевезенні залізницею через густонаселену місцевість і великі міста. Український порт „Південний" також набагато безпечніший за термінал на Тамані. Цей порт, побудований у закритій, ізольованій від морських акваторій бухті, має 20-кілометрову санітарну зону, в якій немає населених пунктів. Термінал же на Тамані розміщений у безпосередній близькості від великого числа населених пунктів, у відкритому морі, неподалеку від російського курорту Анапа". Але дуже хотів „аміячний король" мати свій порт. Поки подібне неподобство творилося на Російській території – це було ніби внутрішньою справою росіян. Але коли дамба підійшла до України, а екологічно небезпечний перевантажувальний пункт отруйного газу – до Азова, це вже стало проблемою сусідніх країн. Україна – ближча за всіх. І Тузла, до якої наблизилася дамба будованого порту, прийняла на себе увесь жар конфлікту.

На мапі чорною рискою позначено кордон України

Щодо самого острова, то це – піщаний залишок колишньої коси (півостова), на якому ніхто не проживає.

Левко Хмельковський

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Предсідник
СТЕФАН КАЧАРАЙ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Перший Заступник предсідника
МАРТА ЛИСКО
1404 Roundhouse Lane, Apt. 311
Alexandria, VA 22314

Другий Заступник предсідника
ЕВГЕН ІВАНЦІВ
P. O. Box 5748
6138 N. 12th Street
Arlington, VA 22205-0748

Директор на Канаду
АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, Saskatchewan S7H 3T1 CDA

Головний Секретар
ХРИСТИНА Е. КОЗАК
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
РОМА ЛІСОВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ
ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ
5566 Pearl Road
Parma, OH 44129-2541

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
11 Bradley Road
Clark, NJ 07006

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

РАДНІ
ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
25 Jason Court
Matawan, NJ 07747-3510

ОСИП ГАВРИЛЮК
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442

СТЕПАН ГАВРИШ
155 Erdenheim Road
Erdenheim, PA 19038

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

МИРОН ПИЛИПЯК
P.O.Box 59313
3000 S.E. Royal Hills Drive - No. 29G
Renton, WA 98058-2313

ВАРКА БАЧИНСЬКА
101 E. 16th Street
New York, NY 10003

ВАСИЛЬ ЛІЩИНЕЦЬКИЙ
4257 Dentzler Road
Parma, OH 4413

ПАВЛО ПРІНКО
1245 Rhawn Street
Philadelphia, PA 19111

АНДРІЙ СКИБА
4575 N. Nagle Avenue
Harwood Heights, IL 60706-4807

МИХАЙЛО КУРОПАСЬ
313 West Street
Sycamore, IL 60178

МИРОН ҐРОХ
16 Kevin Drive
Founthill, Ontario, L0S 1E4 CDA

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС
АННА ЧОПЕК
678 44th Street
Los Alamos, NM 87544

МИРОН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Drive
DeKalb, IL 60115

Архиєпископ СТЕПАН БІЛАК
1750 Jefferson Street, Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ЙОСИП ЛИСОГІР
7810 Tamiami Trai Ste A 3
Venice, FL 34293

ТАРАС ШМАҐАЛА ст.
10976 Tanager Trail
Brecksville, OH 44141

ГЕЛЕН ОЛЕК СКАТТ
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, IL 60631

АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО
16955 Sycamore Court
Northville, MI 48167

ВАСИЛЬ ПАСТУШОК
P. O. Box 240
Swarthmore, PA 19081

ТЕКЛЯ МОРОЗ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec H8T 2A5, CDA

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відбулось засідання Головної управи СУА

НЮ-ЙОРК. – Засідання Головної управи СУА відбулося 27–28 вересня і розпочалось спільною молитвою, яку зачитала редактор „Нашого життя" Ірена Чабан. Голова СУА Ірина Куровицька подала докладну аналізу праці СУА після конвенції та поділилася роздумами про проведення наступної XXVII конвенції СУА. Вона звернула увагу присутніх на програму вшанування пам'яти жертв Голодомору в Україні. Архівні документи з того часу, які опрацював д-р Тарас Гунчак, будуть опубліковані в „Нашому житті". Цікавими були її повідомлення про участь делеґації СУА в Конґресі СКУ в Україні, у якій були Оксана Фаріон, Марія Полянська та Варка Бачинська.

Ірена Чабан, голова видавничої комісії „Листи так довго йдуть", звітувала про завершення друку і презентацію книги в Україні. Союзянка з багаторічним досвідом Іванна Ратич подала кілька ділових опозицій щодо фінансового господарства СУА та звернула увагу присутніх на потреби збільшення видавничого фонду журналу. Про виконання попередніх плянів звітували заступниці голови та члени екзекутиви. Звіт другої заступниці голови Орисі Гевко зачитала Оксана Фаріон. Вона повідомила про підсумки конкурсу фонду Лесі і Петра Ковалевих і визначення лавреатів Марти Тарнавської і Віри Вовк, повідомила, що виготовлено виставку прозірок творів художниці Лідії Боднар-Балагутрак про Голодомор.

Член екзекутиви Катерина Немира звітувала за висвітлення кожного числа „Наше життя" в місцевих радіопрограмах. Вільна членка Ірена Стецьків повідомила про налагодження подання інформацій на комп'ютерну сторінку організації. Варка Бачинська подала кошторис видатків на допомогу потребуючим та повідомила, що на звітний період 2665 учнів в Україні є охоплені програмою „Булочка і молоко – наймолодшим школярам України". Жваву дискусію про організацію праці садочків викликав звіт виховної референтки Катерини Іващишин.

У звіті музейної референтки Марії Пазуняк ішлося про допомогу у організації праці Українського музею в Ню-Йорку та вагому фінансову підтримку, яку має музей від союзянок. Марія Полянська подала докладний звіт про призначення стипендій. Ольга Тритяк навела приклади цінних матеріялів та документів, що знаходяться в архівах СУА. Інформативним був виступ Оксани Ксенос про можливості здобуття фінансів і правильне їх використання.

Катерина Немира

Резолюції VIII з'їзду СКУ

Президія СКУ надіслала до „Свободи" резолюції, прийняті на VIII з'їзді СКУ в Києві 18–21 серпня 2003 року. Подаємо їх у редакційному викладі.

VIII Конґрес СКУ схиляє голови перед жертвами Великого Голодомору-геноциду 1923–33 років, підтримує рішення Верховної Ради про встановлення меморіялу жертвам Голодомору на площі Січневого повстання (Арсенальній площі), звертається до парляментарів держав світу, щоб вони прийняли резолюцію, визначаючи Голодомор 1932–33 років в Україні як акт геноциду. З'їзд СКУ засудив сучасний стан русифікації, який в більшості реґіонів України досягає етноциду, особливо в шкільництві, на телебаченні та радіомовленні. СКУ висловлює рішучий протест проти дій Московського патріярхату, прихильники якого перебувають в храмах Київського Патріярхату в Ногіньську біля Москви і недавно захопили Свято-Михайлівську церкву у Києві.

Обговоривши проєкт „Концепції національної політики щодо закордонного українства", з'їзд СКУ схвалив саму концепцію, як дуже важливий для світового українства документ і підтримав необхідність прийняття закону України з національної політики щодо закордонного українства, який забезпечить ефективну співпрацю України зі закордонними українцями, їхню участь у творенні української держави і захист тимчасових трудових іміґрантів, стане об'єктивним важелем світового українства та сприятиме покращанню зовнішньополітичного становища України.

VIII Конгрес СКУ доручив новообраним керівним органам, радам і комісіям СКУ впливати на Президента, уряд і Верховну Раду України, які повинні визнати вояків ОУН–УПА та всі інші формації, які боролися за незалежність України, її воюючою стороною з відповідними пільгами; залишити Бабин Яр, як пам'ятне місце-меморіял жертв українського і єврейського народів під час Другої світової війни; належним чином, на державному рівні, у 2004 році відзначити 125-річчя з дня народження Симона Петлюри та гідно увічнити його пам'ять; припинити практику відбирання музеїв та приміщень без надання повноцінної заміни та зберегти у повному обсязі Музейний фонд України і розширити обсяг реставрації пам'ятників і музеїв; надати державну підтримку, передбачену Конституцією та законодавством України, Міжнародному благодійному фонду „Діти України" та іншим громадським благодійним організаціям, забезпечити їх матеріяльно-технічною базою; усунути всю колишню символіку комуністичного режиму; підтримувати демократичні процеси в Україні, зокрема відносно президентських виборів у 2004 році; рівночасно забезпечити здійснення конституційного права громадян України, які під час виборів перебувають за межами України; створити при закордонних представництвах України, в країнах, де компактно проживає українська діяспора, центри підтримки української освіти й культури; забезпечити українське шкільництво, зокрема в країнах колишнього СССР відповідними українськими підручниками; зобов'язати консулів України в різних країнах світу тримати контакти з усиновленими дітьми з України; зупинити торгівлю українцями за кордоном, яку ведуть мафіозні структури в Україні; поставити вимоги до повернення мистецьких скарбів, вивезених з України та заборонити вивіз цінностей з України сьогодні; подбати, щоб школи та вищі навчальні заклади в Україні включили в щорічну навчальну програму вивчення Голодомору України; не допустити зменшення україномовних шкіл в східніх реґіонах України.

VIII з'їзд СКУ доручив новообраним керівним органам вирішити ряд поточних питань, зокрема з поліпшення поінформованости населення про закордонне життя, підвищення активности українців в діяльності світових організацій.

Золотий ювілей рідної школи

Виступає хор учнів „Рідної школи" в Клівленді
Фото Ярослава Завадівського

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Школа українознавства Товариства „Рідна школа" у Великому Клівленді, Огайо, величаво відзначила 50-літній ювілей великим концертом і бенкетом в залі парафії св. Покрови в Пармі з участю понад трьохсот осіб. Ювілейні святкування відкрив вступним словом голова Громадського комітету Євген Палка.

Ведучими програми були Дарія Голубець-Якубович (випускниця школи 1957 р.) і о. диякон д-р Михайло Кулик (випускник школи 1971 р.). Американський національний гимн і Український державний гимн виконало тріо „Рідна душа" – Рома Конецька, Наталія Баслядинська-Махлай, Мішел Бицко-Житовка, разом з усіма присутніми в залі. „Традиційний привіт" на слова вчительки „Рідної школи" Оксани Шараневич з українськими короваями та з піснею „Зеленеє жито" підготовили Лідія Кобрин і Люба Лис, а виконали учениці 7-11 кляс, які були у вишитих одягах, що представляли різні регіони України. При виконанні цієї пісні музичний супровід у грі на бандурах здійснювали сестри Ірина Завадівська і Люба Завадівська-Капелко (випускниці школи 1976, 78 рр.), а солістками були учениці 11 кл. Стефа Кмйотик і Катя Лис. Учнівський хор (диригент Анна Келер, при форт. Марія Іванків) заспівав гимн „Рідної школи".

Інсценізацію вірша „Рідна школа" на слова Анна Завадівської виконали випускники школи 1957-2000 років: Остап Швабінський, Віра Грабець-Молс, Маруся Фур-Федьків, Андрій Фединський, Оксана Павник-Дячун, Ярослав Завадівський, Надя Палка-Заперник, Андрій Фірманчук. Далі з вітанням звернувся до присутніх директор „Рідної школи" д-р Вірослав Кость і голова управи Т-ва „Рідна Школа" д-р Юрій Яськів. Присутні хвилиною мовчання і піснею „Чуєш, брате мій?", яку заспівала Катя Лис, вшанували пам'ять всіх працівників і шанувальників „Рідної школи", що відійшли у вічність протягом 50 років.

Змістовне і добре опрацьоване святочне слово виголосив випускник „Рідної школи" 1968 року Петро Фединський, який тепер працює у Вашінгтоні продюсером і ведучим телевізійних програм на Україну „Вікно в Америку". Протягом 50років у „Рідній школі" працювало 137 вчителів. Завдяки їх праці школа дала знання сотням випускників, які тепер застосовують їх заради України. Всього з 1953 і по 2003 роки „Рідну школу" закінчило 643 випускники. З них Курси українознавства – 17, із восьмирічною освітою, які здали іспити за 8 кляс, – 46, із матуральними іспитами за 11 клясів – 580 випускників. Школа успішно працювала завдяки умілому керівництву директорів шкіл усім навчально-виховним процесом.

Після доповіді концертова частина продовжувалась виступом тріо „Рідна душа", яке виконало чотири пісні. Гумористичну сценку про мову „У нашій Рідній школі", слова Софії Бурої, показали учні 11 кляси. Вірш „Учітеся, брати мої!" деклямувала учениця 10 кляси Христина Скабик. Учнівський хор виконав ще дві пісні: „Рідна мова в Рідній школі" і „Пісня рідної землі". На закінчення концерту підготовча і перша кляси під проводом учителів Оксани Баслядинської і Дарії Крамарчук виконали віршоване вітання, а хор учнів заспівав „Многая літа". Молитву на початку бенкету провів о. Іван Наконечний з Українського православного собору св. Володимира, а в кінці бенкету – о. Василь Петрів з Української греко-католицької церкви св. Покрови. В процесі програми ведучі оголошували привіти від різних організацій та окремих осіб, представили гостей від відділу освіти і від губернатора Огайо, а також виголосили подяку Громадському комітетові за велику працю, пов'язану з 50-літтям Школи українознавства т-ва „Рідна школа".

Присутні мали можливість придбати Пропам'ятну книгу, підготовлену редактором Петром Твардовським, в якій на 204-ох сторінках з численними фотографіями змістовно описано 50-літню історію „Рідної школи". В залі було організовано виставку таблів з випускниками усіх шкільних років навчання. В кінці голова Комітету Євген Палка подякував усім, хто спричинився до підготування і проведення ювілейного концерту і бенкету, усім присутнім – за активну участь у відзначенні 50-ліття „Рідної школи" у Клівленді.

Петро Скала

Різдвяні картки висилатимуться військовикам американцям-українцям

УНСоюз висилатиме різдвяні привітання американцям-українцям військовикам, які в теперішній час служать своїй державі у багатьох частинах світу.

УНС звертається до Вас з проханням подати нам імена і адреси українців, які Вам відомі, що служать у збройних силах США, в армії, морській фльоті, повітряних силах, морській піхоті, резервістами та в частинах охорони побережжя (Coast Guard).

Просимо допомогти нам здійснити цей проєкт. Ми хочемо нав'язати контакт з усіма нашими військовиками. З Вашою допомогою ми це осягнемо!

Різдвяні і Новорічні привітання висилатимуться усім військовикам біля 13-го грудня 2003 р. Ім'я, військовий ступінь та адресу просимо надсилати до 1 грудня 2003 р. на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.,
Christmas Cards to Ukrainian service people.
Fraternal Activities Coordinator – O. Trytjak
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

За дальшими інформаціями
просимо телефонувати на число: **1 (973) 292-9800 x 3071**

Кантерберійський ярмарок

СІЄТЛ, Ваш. – Традиційний Кантерберійський ярмарок, що проводиться у штаті Вашінґтон, дає можливість опинитися на берегах туманного Альбіону, у середньовічній епосі. Правда, його організатори не дотягають до Діснеєвського розмаху, але багато чого виглядає „як насправді" завдяки ентузіязмові учасників і таким спонзорам, як компанія „Боїнг".

...Навкруги – стародавні шатра з вимпелами, прогулюються одягнені, мов пави, вельможі, велично походжають рицарі, заковані з ніг до голови у металеві лати, шастає розхристана чернь, ремісники – зброярі, ювеліри, хутровики та десятки інших – розставили свої верстати і на ваших очах виготовляють кинджали, франтівські капелюхи, перстені. Неподалік сиво-волосі старці співають стародавні саґи, витанцьовують цигани, лупцюють один одного палицями любителі поєдинків.

Зупинивши кількох „прищельців" з сивої давнини, можете з'ясувати, що це не замовлені актори. Просто люди надягають власні стародавні костюми, охоче приходять на довгождане дійство, щоб розважитись, відпочити, раз у рік перевтілитись у своїх пращурів-британців.

Цього року побувати в Кантерберійському графстві мали нагоду і представники української громади. Їх запросили сюди члени Комітету споріднених міст. Шляхетні американці, щирі друзі України подружжя Расс і Тері Аєрси спорудили український павільйон, в якому влаштували виставку фотографій і книг про Україну, показали документи Американо-українського медичного проєкту, авторами і виконавцями якого вони є. Українські старожили Сієтлу продемонстрували вишивки і писанки. Новоприбулі мистці принесли живописні полотна, а аматори сцени ознайомили американців з піснями і танцями України.

Під час рицарського поєдинку

Володимир Мигович
Фото автора

Проблему виплат усім категоріям жертв нацизму вирішено необ'єктивно

КИЇВ. – Проблему забезпечення німецькою стороною виплат усім категоріям жертв нацизму на сьогоднішній день вирішено не об'єктивно і не повною мірою, без урахування історичної істини. На цьому наголосили учасники міжнародньої прес-конференції *„Проблема забезпечення виплат німецькою стороною для всіх категорій потерпілих"*. У ній взяли участь керівники і представники найбільших громадських організацій жертв нацизму України, країн СНД та Балтії.

З 2001 року, на підставі Закону ФРН, прийнятого Бундестаґом після завершення переговорів країн Центральної та Східньої Европи, Ізраїлю, адвокатів США і німецької сторони щодо відшкодувань за використання примусової праці в роки Другої світової війни, компенсаційні кошти українським жертвам нацизму виплачувалися через уповноважений німецькою стороною фонд „Пам'ять, відповідальність і майбутнє". Але з наближенням до завершення першого етапу виплат (65 відсотків для кожного отримувача) стало очевидним, що закон ФРН не враховував чимало вимог делеґацій країн-учасниць переговорів. Аналіза вислідів здійснення в 2001-2003 роках положень німецького федерального закону через партнерські організації в Білорусі, Росії та Україні виявила ряд важливих і до цього часу не вирішених, чи вирішених частково проблем.

Учасники прес-конференції підкреслювали, що задекларована у законі ФРН мета діяльности українського фонду „Пам'ять, відповідальність і майбутнє" не виконується. Зокрема не всі із зазначених категорій потерпілих одержали виплати. Не враховані інтереси жертв примусової праці з таборів на окупованій території СРСР; проведено штучний розподіл між депортованими і переміщеними особами – жертвами примусової праці. Крім того, зовсім не враховані інтереси ряду інших категорій потерпілих. Зокрема дітей віком до 12 років, які народилися в неволі, примусових сільськогосподарських працівників, людей, які врятувалися під час розправ окупантів з мирним населенням, а також осіб, які з ризиком для життя рятували тих, кого переслідували за національною ознакою. Ця прес-конференція – ще одна спроба привернути увагу світової спільноти до існуючих проблем жертв нацизму.

Її організатори звернулися з відкритим листом до Президента та уряду США – країни-ґаранта виконання Федерального Закону ФРН про виплату компенсацій колишнім примусовим робітникам Третього райху, в якому наголошують на необхідності розширити список тих, хто має отримувати виплати, за рахунок додаткових категорій громадян, що постраждали від нацизму.

Адміністрація Президента України

Слідами юних літ у Байройті

На попередній зустрічі „байройтців" на Союзівці виникла ідея організувати подорож до Байройту, де після Другої світової війни, коли Україна була зруйнована й окупована, в Леопольд Касерне, в Німеччині, в українському таборі, під опікою УНРРА й ІРО (UNRRA-IRO) проживало між 2000–4000 „переміщених осіб" (діпі). В таборі кипіло релігійне, культурне, громадське, політичне, спортове, пластове та сумівське життя. Там відкрились гуманістична та реальна гімназії, Народна школа, багато курсів для молоді та дорослих.

Було розіслано листи. На туру зголосились Борис і Звеня Захарчуки, Ярослав і Євгенія Ликтеї, Роман й Іванка (Гайдукевичі) Федики, Ігор і Наталка (Палідвор) Соневицькі, Ярослав і Віра (Русанівська) Білинські, Любомир і Лариса (Палідвори) Зєлики і Юлія Гайдукевич-Прокопик. Провідником став Борис Захарчук, а шоферували Борис і Роман Федики. Хроніку вела Євгенія Ликтей.

Тура „Слідами юних літ у Байройті та Західній Европі" тривала 16 днів. На жаль, Любомир Зєлик захворів і група виїхала без цієї родини. Літак приземлився, і до байройтської групи долучилась Алла Жорнікова-Федусь. Борис і Роман Федики найняли „Опель"-фургони і туристи подались до Байройту. Минали хутори, села та міста, дахи домів яких здебільша були покриті черепицею, а далі – поля хмелю і виноградники. За дві години зупинились у готелі „Гольденер Гірш".

Чи є ще табір, який п'ять років називали домом? Що сталося з гімназією, в якій ми вчились, з авдиторією, де ми співали та виступали? Що сталося з кухнею, будинками та площею, на якій ми грали та змагались?

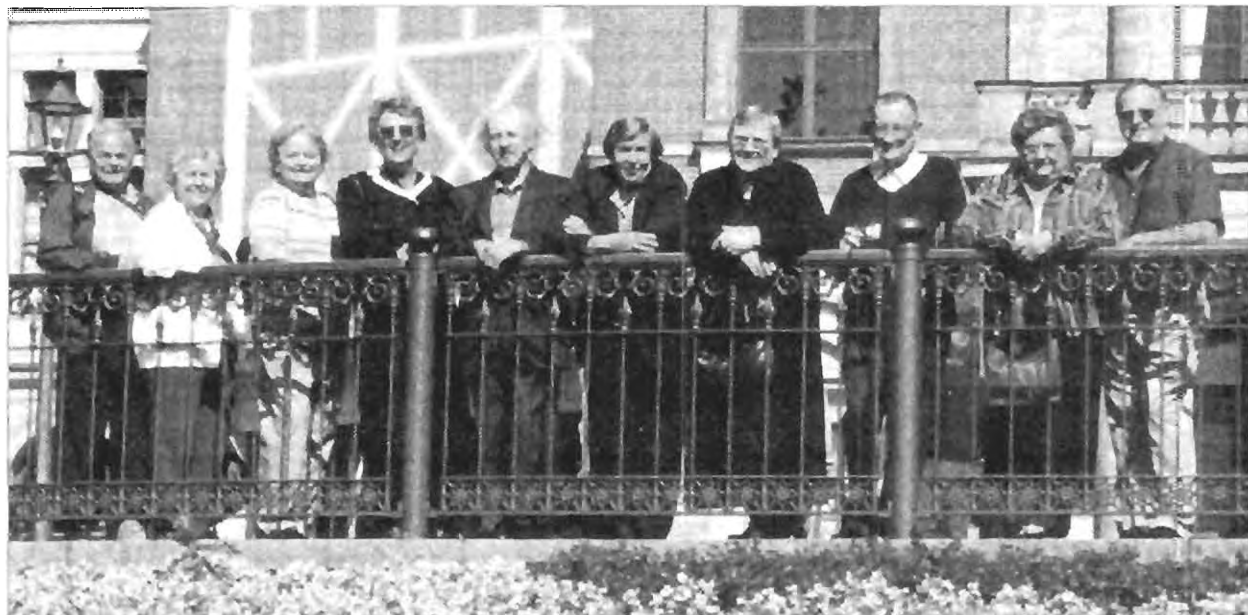
Ми їхали вже призабутими вулицями... Та ось напис вказав до Рерензее та звіринця. В напруженні забились наші серця... Невдовзі ми звернули направо, де колись була таборова брама, і перед нашими очами появилась знайома картина. З правого боку, як і колись, стояв мурований, триповерховий 14-ий курінь, в якому на другому поверсі поміщувались гуманістична та реальна бурси, а за ним ще малий цегляний будинок, що був збомбардований, а тепер відновлений. По лівій стороні за парканом ще залишилась наша двоповерхова гімназія, де на партері була авдиторія і кухня, та жив директор гімназії д-р Кость Кисілевський з родиною. Далі, на північ, ще стояв 13-ий курінь, на партері якого знаходилась адміністрація табору на чолі з д-ром Миколою Ценком, а на інших поверхах жили таборовики. Ще й тепер у 13-му і 14-му бльоці живуть чужинці, а на 15-му поміщується німецький відділ. Спортова площа напроти гімназії, де ми колись бавились, грали в м'яча і змагались, забудована малими будинками компанії „Bechert".

Перед нашими очами просувались каскади юних споминів, хвилювань і переживань, наші мрії та непевні надії. Ми поробили знімки, а тоді пішли на Рерензее, до добре відомого, старого ресторану „Gaststaette Roehrensee", на пиво. Там ми, на веранді, при столах, слухали плескіт водограю на Рерензее та згадували дні нашої весни.

Наступного дня, їдучи по Байройті, ми побачили ще старий і новий замки Штадткірхе, інші архітектурні пам'ятки. У театрі „Фестшпільгавзу" ми пішли на туру. Вагнерівські фестивалі по війні відновились 1951 року і там мали дозвіл виступати Капеля бандуристів ім. Шевченка і „байройтський" хор „Боян".

На вечерю туристи зібрались до кімнати гостинних Федиків, де всі забавлялись, жартували та згадували старі часи, а Наталка співала веселі коломийки про туру. Наступного дня треба було розпрощатись з Байройтом і їхати до Мюнхену на Октоберфест.

Ярослав Ликтей

Туристи на тлі Вагнерівського „Фестшпільгавзу". Зліва: Ярослав і Євгенія Ликтеї, Юлія Гайдукевич-Прокопик, Іванка Гайдукевич-Федик, Ігор і Наталка (Палідвор) Соневицькі, Віра (Русанівська) і Ярослав Білинські, Звеня та Борис Захарчуки. Фото: Роман Федик

Свято парафії св. Константина

МІНЕАПОЛІС, Мін. – 19 жовтня Українська католицька парафія св. Константина урочисто святкувала 90-ліття свого існування. Літургію служив Владика Ришард Степан Семінак в сослуженні о. крил. Михайла Стельмаха.

При звуках церковних дзвонів Владику супроводила процесія з хоругвами – члени парафіяльного комітету і вівтарні хлопці. При вході до церкви Владику привітали сіллю і хлібом д-р Володимир Анастас і Дарія Сільван. Учні школи Софія Гуцал і Тарас Татарин вручили Владиці квіти. На Літургії співав хор під орудою Юрія Івана.

Того дня в залі Українського центру відбувся святочний бенкет, на котрий прибуло понад 200 парафіян і запрошених гостей. Між ними були священики православних церков о. Євген Кумка і о. Петро Сівко з дружинами, нащадки перших поселенців, засновників парафії, а також новоприбулі з України. Господарями бенкету були Михайло Солонинка та Михайло Павлишин.

Програму свята відкрив коротким словом о. крилошанин Стельмах, прикрасили виступи учнів Школи українознавства під керівництвом учителів Лесі Гуцал, Ольги Наваляної і Юрія Івана. Дуже гарно читали вірші Христина Потічко, Назар, Дмитро і Софія Гуцали, Алекса і Тарас Татарини, Андрея, Василь і Єлисавета Друші, Михайло і Петро Коломийчуки, Таня Наваляна і Андрій Годинський. Шкільний хор під керівництвом Юрія Івана заспівав пісню „Святий Всемогучий Боже", а Андрея Друш виконала пісню „Зоря моя" при акомпаніяменті Оксани Білої. Сестри, Софія та Ірина Анастазієвські виконали три музичні твори на фортепіяно, Назар Павлик деклямував вірш „Зоре моя" написаний його мамою Донною Павлик. Після сина, мама прочитала вірш „Наш ювілей" і закінчила глибоко патріотичним „Молитва за Україну".

Мирослава Кисилевич виконала на фортепіяно твір Віктора Косенка „Куранта". На закінчення першої частини програми була пісня „Аве Марія", яку виконала Дениса Татарин при акомпаніяменті Оксани Білої.

Після обіду, в другій частині, з привітом виступив Владика Ришард Степан, який розповів про свою першу поїздку в Україну, землю його предків, коли брав участь в Соборі наших єпископів у Львові. Д-р Михайло Козак коротко подав історію парафії св. Константина. Д-р Роберт Панчишин теплими словами привітав парафіян і висловив вдячність за продовження праці, розпочатої 90 років тому. Прочитано привіти від Митрополита Стефана Сороки, Архиєпископа латинського обряду Гері Флина. Д-р Володимир Анастас від Української кредитової кооперативи висловив вдячність першим поселенцям, котрі своєю тяжкою працею дали початок українській організованій громаді в Мінеаполісі. Прочитано також привіти від Українського центру і СУМ.

Д-р Михайло Козак

Владика Ришард Степан Семінак

Відзначено Чин Першого Листопада

МЮНХЕН, Німеччина. – 1 листопада українська громада Мюнхену відзначила цю вагому дату в історії України. Після Божественної Літургії і Панахиди відбулася святочна академія.

Програма вечора включала дві доповіді: проф. д-р Микола Шафовал проаналізував значення і символіку Листопадового Зриву з перспективи 85-ліття, а декан філософічного факультету УВУ, о. проф. Дацько, подав докладний огляд екуменізму Митрополита Андрея. У вступному слові ректор УВУ проф. Леонід Рудницький сказав:

„Достойно і праведно єсть відзначати сьогодні дві вагомі події нашого минулого: Листопадовий Чин 1918 року і відхід у вічність Слуги Божого Андрея 1944 року. Воістину, і чин і людина стали безсмертними. Але, як це колись влучно зауважив Богдан Кордюк, культивується „Чин" та призабуто його воїнів. Ми живемо у часах, у яких історичні постаті і події заступили леґенди, а дієві особи зникли з колективної свідомости. В цей спосіб принижено вагу тепер уже „безіменних" старшин і вояків з рядів австрійської армії. Без сумніву, УСС-уси були виявом найшляхетніших патріотичних поривів нашої галицької молоді довоєнного часу. Але ж не всі, хто прагнув до УСС-усів, мав змогу потрапити туди. Багато тисяч не менших патріотів мусіли йти до нормального австрійського війська. Через те вони не стали меншими патріотами.

Отож мені йдеться про підкреслення ролі наших старшин і вояків австрійської армії і поставлення її на належну висоту. Воюючи безперервно на різних фронтах протягом майже чотирьох років, вони набули великої заправи та воєнного досвіду. Вони, з власного почину, а не за поштовхом інших, здійснили „Листопадовий Чин" і записалися достойно та дисципліновано в ряди „Галицької армії". Митрополит Андрей благословив їхні змагання, він молився за них. Ми повинні науково детальніше осмислити цю історичну епоху, звертаючи особливу увагу на тих неоспіваних безіменних героїв нашої історії. Нашим обов'язком є зберегти пам'ять про них для грядущих поколінь".

Мистецька частина програми включала композиції Барвінського, Фоменка, Климовського та Фільца, що їх вдало виконала Калина Чічка-Андрієнко.

Програму вечора було закінчено співом пісні „Не пора", що свого часу був неофіційним гимном України.

Пресове бюро УВУ

Вшанування 70-річчя Великого голоду

Ми шануємо пам'ять загиблих

Надсилаю вітання тим, хто відзначає 70-ту річницю Українського Голодомору. В цей сумний день народ України і люди усього світу згадують мільйони померлих в результаті злочинів тоталітарного режиму Йосифа Сталіна. Світ повинен зробити висновки з цього темного розділу історії – для молодого покоління і запобігати подібним катастрофам в майбутньому.

Як американці, ми шануємо пам'ять загиблих і залишаємось вірними ідеалам волі, терпимости та співчуття. США раді бути партнером України. Ми й далі допомагатимо її громадянам посилювати демократію та ринкову економіку.

Від імені американського народу я надсилаю найкращі побажання українському народові в цей День пам'яті.

Джордж Буш
Вашінґтон, 10 листопада 2003 р.

Голодомор був актом геноциду

Зі звернення Президента України Л. Кучми з нагоди проведення у Нью-Йорку Тижня пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні

...Голодомор належить до числа тих національних трагедій, які ще потребують широкого міжнародного визнання. Віримо, що слова підтримки історичної справедливости, які надходять в Україну з усього світу і які нині звучать з Вашінгтону і Нью-Йорку, допоможуть привернути світову увагу до ретельно приховуваних подій 30-их років минулого століття.

Україна вдячна урядам, парляментам, представникам громадських, наукових і освітніх кіл тих держав, які висловили свою солідарність з нашим народом в оцінці причин і наслідків Голодомору. Імпульс міжнародної солідарности та підтримки прокладає дорогу для послання правди, яке, упевнені, досягне найвищих міжнародних трибун, включно з Організацією Об'єднаних Націй. Ми не маємо намірів зводити рахунки з минулим. Ми стверджуємо, що Голодомор, який відбувся в Україні у 1932–1933 роках, став актом геноциду проти нашої нації.

Відтак, ми прагнемо запобігти повторенню подібних злочинів і трагедій і завдяки спільним міжнародним зусиллям зробити новий внесок в утвердження у світі демократичних принципів поваги до прав і свобод людини задля майбутнього людства.

Користуючись нагодою, хочу від імені Української держави висловити слова вдячности учасникам Тижня пам'яті жертв Голодомору, який проводиться у Нью-Йорку, за їхню важливу допомогу, підтримку і розуміння у досягненні нашої спільної мети.

Київ, 10 листопада 2003 р.

(Продовження зі стор. 1)

відкриттю світові нової держави України і її трагічної боротьби за незалежність.

У Браєнт-парку відбулось коротке віче, на якому промовляли президент СКУ Аскольд Лозинський, провідник об'єднання громадських організацій міста Володимир Курило і також зачитано заклик посадника міста Нью-Йорку Майкла Блумберга, який висловив співчуття трагедії українського народу і засудив злочинні дії її недругів.

Поволі похід, який почався на 7-ій вулиці, наближався до Катедри Св. Патрика, на 52-ій. Усе більше нюйоркців, стривожених дзвоном і схильованих подією, супроводжували ходу. В соборі вже чекало багато осіб старшого віку, які прибули з довколишніх міст автобусами, замовленими для них українськими фінансовими установами. З прибуттям походу велетенський собор виявився заповненим. Його служителі, які дбали про надання місць передовсім українській громаді, визначили, що в храмі було понад 5 тисяч осіб.

Архиєпископ УПЦ в США Антоній і Владика Василь Лостен з Української католицької єпархії Стенфорду в сослуженні православних і католицьких владик і священиків відслужив Панахиду під спів хору „Думка". Гості з України, українські дипломати, представники урядових установ США і українських організацій зайняли почесні місця. Президент УККА Михайло Савків-мол., який був головуючим на громадській частині зібрання, виголосив вступне слово, у якому, зокрема, сказав:

– Преамбула Конвенції ООН про Геноцид тлумачить термін „гено-

(Продовження на стор. 16)

Діти пам'ятатимуть завжди...

Жалібний сполох дзвону тривожив Нью-Йорк

Похід почався від церкви Св. Юра

Слово подяки президента УККА М. Савкова

М. Савків в катедрі Св. Патрика

Коли Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) почав плянувати координовану кампанію вшанування пам'яти жертв Голодомору цього року, ми мали на меті єдину ціль, яка керувала всіма нашими діями: розповісти, що українська трагедія – страшний Голодомор на початку тридцятих років – був політично мотивованим геноцидом, який вразив і продовжує вражати Україну покоління за поколінням, і що світ повинен взнати про цей замовчаний історичний факт, що тих, хто допомогли приховати Голодомор потрібно притягнути до відповідальности.

Українська громада, а також українські і американські політичні та релігійні провідники активно підтримали нас під час підготування до Тижня пам'яті та під час всіх заходів, які провадилися до того; підтримка була постійна та дуже динамічна, ми щиро дякуємо всім, з ким ми працювали.

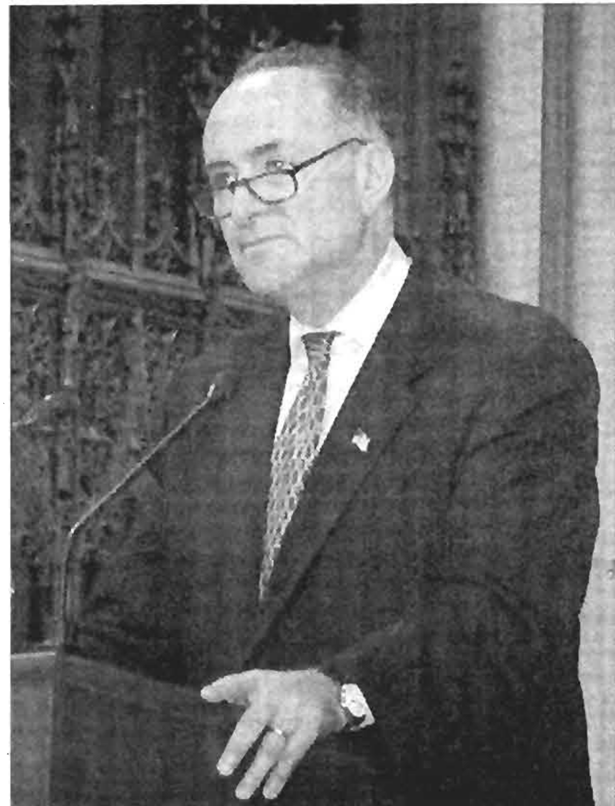
Я дуже пишаюся нашою громадою. Відкриваючи церемонію відзначення 70-ої річниці Голодомору в катедрі Св. Патрика, я з великим зворушенням побачив переповнену катедру – кожне місце, та ще й люди стояли в проходах. Я був переконаний, що пам'ять про Голодомор-геноцид український нарід зберігає сильну. Мене особливо вразило те, що сотні людей молодого покоління, студенти та молоді професіоналісти, приєдналися до спільних дій походу та відзначення у катедрі. Протягом століть багато наших ворогів намагалися зламати український дух, але він стійкий і, дякувати Богові, його має також і молоде покоління.

Вашінґтон, 14 листопада 2003 р.

Вшанування 70-річчя Великого голоду

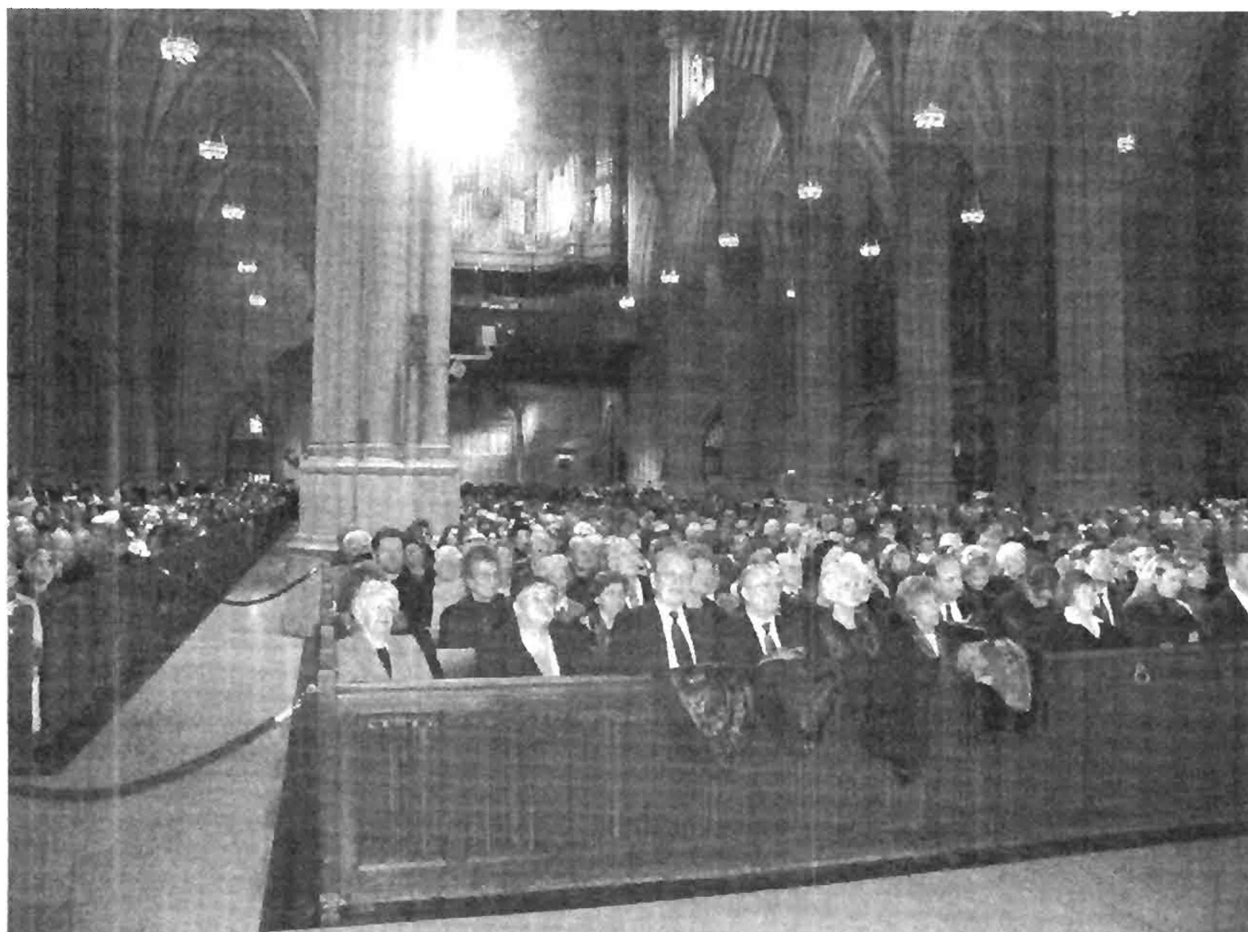
Віче у Браєнт-парку

Промова сенатора Чарлза Шумера була сповнена болю

Численні транспаранти розповідали про злочин проти українського народу

Понад 5 тисяч осіб взяли участь в урочистостях в соборі Св. Патрика

(Продовження зі стор. 15)

цид" як „страшне лихо". Визначення в словнику Вебстера ще красномовніше: „Геноцид – навмисне та систематичне знищення расової, політичної або культурної групи." Хоч сам злочин існує зі стародавніх часів, але визначення є відносно нове. Шокує те, що навіть у XX столітті, геноцид так прораховано та ефективно використовували в якості політично-ідеологічної зброї. Ми зібралися, щоб відзначити 70-ту сумну річницю Голодомору-геноциду в Україні. Щодо кількости жертв цього ретельно спляннованого Геноциду, ми можемо тільки гадати... Якнайменше сім мільйонів людей, а можливо, навіть, і десять мільйонів чоловіків, жінок, та дітей, стали жертвами консолідації сталінізму в Україні... Ми тут для того, щоб сказати правду. Пам'ять про український Голодомор-геноцид повинна бути невід'ємною частиною світової історії та жахливий акт геноциду, скоєного проти українського народу повинен бути визнаний, щоб історія ніколи не повторилася.

М. Савків надав слово першому заступникові міністра закордонних справ України Володимирові Єльченку, який зачитав звернення Президента України Леоніда Кучми з приводу відзначення в США і, зокрема, в Ню-Йорку 70-річчя Великого голоду в Україні. Звернення Президента США Дж. Буша з цього приводу зачитав Михаило Савків. Промови виголосили сенатор Чарлз Шумер і посол США в ООН Джон Неґропонте.

Відомий сенатор Ч. Шумер промовляв зворушливо та з повним переконанням, як представник штату Ню-Йорк. Він звернув особливу увагу на факт, що Голод був безмірною трагедією для українського народу. Про цю трагедію мусить знати увесь світ і її осудити. Сенатор підкреслив, що голод, який убив впродовж одного року сім, а може й 10 мільйонів українців не можна назвати інакше як геноцидом. Присутнім передалася схильованість сенатора, коли він говорив, що вістка про голодну смерть мільйонів безневинних людей в Україні викликає жах і обурення. Учасники зібрання вітали саме цього промовця з особливою сердечністю.

Посол США в ООН Джон Д. Неґропонте теж схвильовано говорив про мучеництво українського народу на шляху до самостійности. Зокрема він сказав:

– Ми зібралися тут, щоб вшанувати пам'ять жертв жахливого насильства, завданого великому народові 70 років тому, коли мільйони невинних душ втратили життя через пляни тиранства... Ми свідомі того, що вжиті жорстокі методи не обмежили їхніх страждань до одного дня. Довготривала агонія експропріяції, вивезень та голоду перейшла межі людського зрозуміння можливостей зла, котре тривало не день чи місяць, але роки. Нашим завданням є дати цим му-

(Продовження на стор. 17)

Вшанування 70-річчя Великого голоду

При головному престолі в катедрі Св. Патрика

(Продовження зі стор. 16)

ченикам слово в часі. Орися Волошин прочитала звернення губернатора штату Ню-Йорк Джорджа Патакі, який проголосив 15 листопада Днем пам'яті українського Голодомору в штаті Ню-Йорк.

З проникливим словом звернувся до присутніх Архиєпископ Антоній:

– Ми ніколи не забудемо того страхітливого жахіття, в якому примушено вмирати людей. Наша присутність тут говорить тим, які спаслися, і тим, які наново переживають це страхіття, та тим, які відбудовують своє власне життя та життя України, що зібрались ми тут, щоб їх підтримати, не залишити самітніми та ніколи не дозволити, щоб такий голокост знову повторився. Наша присутність у цій величній катедрі св. Патрика – 12-ий рік підряд, завдяки їх іменеції кардиналові Еганові та його персоналові, підтверджує, що це є не тільки звичайним вшануванням пам'яті тих мільйонів, які загинули безвинно, а й осудженням страшного лиходійства. Якщо ми собі дозволимо залишити цю історію тільки історією, то ми є приречені. Коли ми усунемо з нашого серця пам'ять загиблих мільйонів, тому що це нам чи комусь іншому не вигідно, тоді ми їх недостойні. Коли ми ігноруємо нашу відповідальність у допомозі виправити цю історію в книжках, усвідомити теперішнє і майбутні покоління молоді та дітей в Україні, збудувати відповідний пам'ятник гідний жертв багатьох мільйонів, тоді ми станемо тими, хто сприятиме повторенню подібних злочинів.

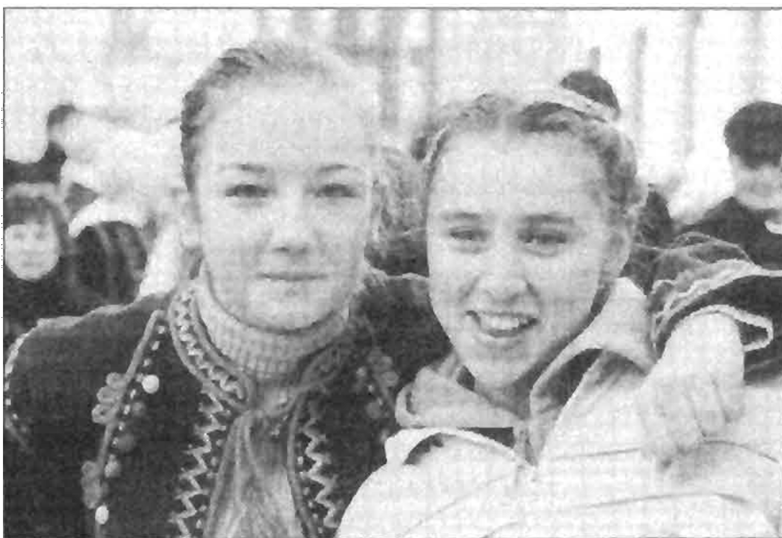
Болем і гнівом був сповнений голос Владики, коли він виголосив:

– Ніколи, ніколи ми не забудемо померлих голодною смертю!

Виконанням духовного гимну України „Боже Великий, Єдиний“ хор „Думка“ завершив урочистість. Але учасники вшанування сумної річниці ще довго не залишали місця події, немовби голос замучених земляків скликав єднав їх біля величного собору і закликав до єдности і любови.

(Закінчення на стор. 18)

Говорять учасники походу

Софія Вовк *(зліва): „Дуже шкода людей, які так трагічно померли. Росії треба визнати свою вину за цей злочин“.*
Юля Бучацька: *„Ми дізналися про цю трагедію в нашій українській школі, де вчителі вчать нас історії України“.*

Марія Береза *(праворуч), з нею – Ірина і маленька Наталя Якимюк з української школи в Гартфорді: „Треба молитися, щоб такого вже ніколи не сталося“.*

Ігор Науменко: *„Обоє моїх батьків були жертвами Голодомору, тому я з особливими почуттями беру участь в жалібному поході. “.*

„Нюйоркський Тиждень пам'яті Голодомору - унікальна міжнародна акція, яка повинна мати продовження"

Коментар Постійного представника України при ООН, Посла Валерія Кучинського

Посол В. Кучинський в ООН під час відкриття виставки 10 листопада

Тиждень пам'яті Голодомору в Україні 1932-33 років, який відбувся у Ню-Йорку 10-15 листопада 2003 року завдяки співпраці Постійного представництва України при ООН, Генерального консульства України в Ню-Йорку, Світового Конгресу Українців, Українського Конгресового Комітету Америки, Українського Музею в Ню-Йорку і багатьох українських організацій, – це унікальна і, на мій погляд, історична акція.

Від імені Уряду України я глибоко вдячний усім, хто був і словом, і думкою, і ділом, і фінансовим внеском причетний до організації Тижня, оскільки звершено те, що так давно очікувалося – Українська держава спільно із світовим українством перевела тему Голодомору у площину міжнародну, ідентифікувала нашу національну трагедію як один із найбрутальніших злочинів проти людства. Нам ще належить усвідомити і осмислити те, що відбулося. Міжнародна конференція в Колюмбійському університеті і відкриття вражаючої виставки у штаб-квартирі ООН, демонстрація фільму „Жнива скорботи“ і проведення концерту української духовної музики для представників держав-членів Об'єднаних Націй, урочиста служба-реквієм у Соборі Святого Патрика, на яку прийшло близько п'яти тисяч осіб – це події, які створили тло пам'яті і привернули увагу міжнародного співтовариства – високих керівників ООН, глав десятків дипломатичних місій і багатьох державних лідерів. Саме на цьому тлі я хочу згадати про Спільну заяву на вшанування 70-ої річниці Голодомору в Україні, яку було оприлюднено як офіційний документ Генеральної Асамблеї ООН за підтримки понад п'ятдесяти держав світу. Упевнений, нам усім потрібно мудро і глибоко оцінити цей документ, який сприймаю як перший крок на шляху до повноцінного міжнародного визнання Голодомору в Україні як акту геноциду проти Українського народу.

Уперше в документі Об'єднаних Націй прозвучало засудження радянського тоталітарного режиму, дії якого призвели до загибелі мільйонів невинних людей. Фактично, уперше на такому рівні визнано термін „Голодомор“, його масштаби і причини – від семи до десяти мільйонів закатованих душ – і його характер як національної трагедії України. Особливо важливо й те, що у заяві окреслено Голодомор як історичне і політичне явище, що відрізняється за своєю природою від трагедій, викликаних голодом та іншими історичними проблемами на окремих теренах колишнього Радянського Союзу.

Хотів би ще і ще раз наголосити на значущості того, що цей факт вперше було офіційно – на високому міжнародному рівні – визнано з боку інших співавторів заяви. Адже Україна завжди з повним розумінням і співчуттям ставилася до трагедій інших народів, спричинених злочинними діями тоталітарного режиму.

І нарешті, саме в контексті Голодомору в Україні співавтори заяви визнали необхідність поширення відомостей про порушення прав людини, збереження історичних документів та відновлення гідности жертв шляхом визнання їх страждань. Кожен із цих принципових елементів має далекосяжне значення, яке має бути використане у майбутньому задля відновлення історичної справедливости стосовно жертв Голодомору. Не маю жодного сумніву, що Спільна заява відображає засадничі інтереси України на нинішньому етапі, особливо за умов, коли міжнародне співтовариство досі не володіє належною інформацією про масштаби і причини Голодомору. Це означає, що розпочата праця потребує цілеспрямованого і активного продовження. Вірю, що енергія, наполегливість і наснага кожного, хто віддано дбає про Україну, принесе користь у втіленні нашої спільної мети. Я вдячний за те, що українські дипломати у Ню-Йорку відчувають дружню руку української громади, і закликаю всіх наших однодумців до співпраці, порозуміння і взаємної підтримки.

Ню-Йорк, 19 листопада 2003 р.

Вшанування 70-річчя Великого голоду

Промовлє Іван Чиж, поруч – генеральний консул Сергій Погорельцев

(Закінчення зі стор. 17)

14 листопада в Генеральному консульстві України відбулася зустріч громадськости з урядовою делеґацією України, що прибула на відзначення в Нью-Йорку 70-річчя Великого голоду в Україні. Делеґацію очолив голова Укртелерадіокомпанії Іван Чиж, у її складі були генеральний директор агенції „Укрінформ" Віктор Чамара і президент Національної радіокомпанії України Віктор Набруско. На зустріч прибули також перший заступник міністра закордонних справ України Володимир Єльченко, народний депутат Генадій Удовенко, постійний представник України в ООН, посол Валерій Кучинський.

Генеральний консул Сергій Погорельцев привітав гостей з України, духовенство, керівників громадських організацій, журналістів, мешканців міста, які брали участь в зустрічі, після чого надав слово Іванові Чижу. Керівник делеґації зачитав звернення Президента України Леоніда Кучми з нагоди 70-річчя Великого голоду, розповів про велику і різнобічну працю з відзначення сумної річниці в Україні, згадав померлих з голоду земляків зі свого подільського села й серед них - свого діда Касьяна, котрий першим застеріг односельців про небезпеку голодної смерти, за що був ув'язнений і в січні 1933 року помер в тюрмі голодною смертю. Іван Чиж і Віктор Набруско передали президентові СКУ Аскольдові Лозинському подарунок для громади - відеофільм „Час темряви", електронні записи Шевченкового „Кобзаря", інших творів.

10 листопада в головному фойє при головному вході ООН було урочисто відкрито виставку інформаційних матеріялів про Великий голод в Україні.

Фото на стор. 15-18: В. Лопух, Л. Хмельковський, І. Яросевич

Група учасників зустрічі в Генеральному консульстві України

Члени управи Українського музею під час відкриття виставки про Голодомор в ООН (зліва): Л. Гайдучок, Л. Волинець, Р. Лябросса, Х. Певна, М. Бачинська, М. Шуст, О. Гнатейко, Д. Байко.

УКРАЇНА І СВІТ

Акція ЗУАДКу „Пізнай свій рідний край"

КИЇВ. – Минулого літа ЗУАДК організував в Україні літні табори, в яких діти-сироти, напівсироти і діти з малозабезпечених сімей зміцнили своє здоров'я, розширили кругозір і переконались в щедрості і жертовності українців із далекої Америки.

Діти відпочивали на Чорному морі, в Татарбунарському районі Одеської обл, в Очакові Миколаївської обл., в селищі Лазурне Цюрюпінського району Херсонської обл. 140 школярів ознайомились з видатними історичними місцями і пам'ятниками рідної землі. А море чекало на них з цілющими дарами – сонячним теплом, свіжістю хвиль і чистим повітрям. Без допомоги з-за кордону ці діти ніколи не бачили б моря. Прожитковий мінімум в Україні складає близько 360 гривнів, а пенсія – 130–150 гривнів. Опікунами дітей-сиріт є, як правило, старенькі дідусі або бабусі.

Діти-сироти з Луганська, Вінниччини, Івано-Франківщини не тільки отримували лікування природними факторами, їх оздоровлювали і з допомогою масажів, кисло-родних пінок, лікувальної фізкультури. Велике значення надавалось виховній праці. Дітей вчили співати народні українські пісні, проводили з ними конкурси на краще виконання українського танцю, пісні, деклямування віршів українських поетів. Їх вчили плавати, ловити рибу і розпалювати ватру. І як свідчать листи, дитячі душі оживали, наповнюючись вірою в добрих людей і впевненістю у своєму майбутньому.

Побувавши в таврійських степах і наївшись досхочу кавунів, динь, винограду, щасливі діти написали листи подяки до ЗУАДКу. Подаю уривки з цих листів.

Білас Володимир: *„Завдяки вам я зміг побачити Чорне море, про яке знав тільки з телевізора. З великою вдячністю пишу вам за щире серце, що допомагаєте дітям України, які цього потребують".*

Бундзяк Олена: *„Маленькою я залишилась без матері, а потім і без батька. Хочу висловити велику подяку ЗУАДКу за те, що побувала на Чорному морі, яке побачила вперше. Також я була дуже вражена, їдучи до моря, тому що дорогою побачила, яка прекрасна і чудова наша Україна. Дякую Вам щиро".*

Михайлюк Віталій: *„Я – з малозабезпеченої сім'ї. Дякую всім людям із ЗУАДКу в далекій Америці, що здійснилась моя мрія. Я побачив море. І красу України. Нас дуже добре годували в таборі".*

Пристойко Марія: *„Я – напівсирота. Якби не ваша допомога, то я б ніколи не мала можливості побувати на березі Чорного моря. Мені дуже сподобалось. Харчування було добре. Я брала участь в різних конкурсах, але нічого не виграла. Від щирої душі дякую вам".*

Костюк Ірина: *„Я з бідної сім'ї. Незабутні враження від відпочинку. Я на власні очі побачила, яка велика і красива моя Україна. Ніколи не забуду захід сонця над морем, коли його довгі, легенькі промені відбивались у воді. Мої батьки не в змозі оплатити путівку. Мій тато – інвалід. У мене є брат молодший. Я йому пообіцяла, що буду просити, аби його на другий рік взяли на море. Він має сколіоз хребта. Немає нічого ціннішого за здоров'я. Тож на прощання я хочу ще раз вам подякувати і побажати здоров'я, щастя, добробуту".*

Віра Принько,
представник ЗУАДКу в Києві

Діти з літнього табору ЗУАДКу в селі Лазурному на Чорному морі

Гроші з повітря: податки та стиль життя українця

Дослідження професора Віля Бакірова з Харкова та трирічне міжнародне дослідження організації „LLH“ („Умови життя, спосіб життя і здоров'я“) показали, що 20 відс. українців практично не їдять м'яса, яке їм „не по кишені“. Фрукти недоступні 30.1 відс. українців, риба – 32 відс. Майже половина українців обмежує себе в ліках, 38.5 відс. – у медичній допомозі.

Заробітна платня пересічного українця змушує людей відмовляти собі у найнеобхіднішому. До категорії „пересічний українець“ – не багатий, але і не зовсім жебрак – належать понад 60 відс. усього населення, зокрема лікарі, вчителі, інженери, медичні сестри, продавці, ряд державних службовців, управителі дрібних фірм та ін.

Звичайна українська родина складається з двох батьків і однієї дитини. Працюють і батько і мати. Платня кожного – 190-330 гривень (36-62 дол.) щомісяця, у кращому випадку – 500 грн. (94 дол.). Відраховуються податки – від 50-110 грн. Таким чином, двоє працюючих українців додому приносять 280-660 грн. (53-124 дол.). Оплата за квартиру, газ, воду, електрику, телефон і опалення складає від 80 до 100 грн. (15-18 дол). Офіційно платний дитячий садок і офіційно дармова школа неминуче потребують щомісяця 70-100 грн. (14-18 дол.). Мінімум транспортних витрат складає 44 грн. (8 дол.), але, як правило, ця сума вдвічі-втричі більша.

Комунальні виплати, навчання дитини, проїзд – і мінімальний сімейний бюджет у 280 грн. вже вичерпано. Однак попереду ще головні витрати – харчування. Навіть якщо м'ясо і фрукти буде їсти лише дитина, а батьки обходитимуться дешевими овочами і макаронами, витрати на харчування складуть ніяк не менше 350 грн. (66 дол.). Це за умови, що не буде прохань про морозиво або цукерки. Проте витрати на цьому не закінчуються.

Дитина до 5 років, у середньому, застуджується раз на місяць, старша дитина – раз у три місяця. Ліки від нежиті коштують біля 10 грн., а жарознижуючі – близько 20. Якщо ж мова йде серйозніше захворювання, витрати зростають у геометричній прогресії.

За перебування в українських офіційно безкоштовних лікарнях теж треба платити – називають ці виплати добровільним внеском. Витрати на лікування просто не обмежити лише дитиною. 44 відс. дорослих українців мають хронічні захворювання і якщо не будуть лікуватися, не зможуть працювати. А ліки коштують грошей.

Далі – одяг і взуття. Звичайно, українці звикли одну пару чобіт носити п'ять років, а пальто – 15, проте колись ці речі зношуються. А ще є дитина, яка з усього виростає.

Отут ми зіштовхуємося з цікавим феноменом. Українці не ходять голими, лікуються, в цукерках дитині не відмовляють. А ще українці відвідують кав'ярні і кіно, їздять у відпустки, роблять подарунки на свята. При цьому з'являється враження, що гроші у них беруться нізвідки, з повітря. При цьому пересічний українець не має у будинку верстату для друкування фальшивих гривень.

Просто в хід йдуть поняття „лівий приробок“ і „чорна готівка“. Лікар закінчує працю у лікарні і біжить до приватних пацієнтів. Викладач може працювати в університеті, підробляти у школі і ще вдома приймати приватних учнів. Інженер робить креслення на замовлення. У кожного є свій „лівий приробок“, яким ніхто з державою не ділиться.

Для тих хто працює в позабюджетній сфері 180 гривень – офіційна зарплатня – прожитковий мінімум і одночасно максимум, яким людина погоджується ділитися з державою. Решту – не чіпайте. Платню одержують „чорною готівкою“, „платою у конверті“ – грошима, що ніде офіційно не реєструються.

В Україні є велетенські суми готівки, які належать самим звичайним громадянам, що одержують ці гроші за цілком шляхетну, а часом і дуже нелегку роботу. І ніхто не сплачує з цих грошей податків. Мільйони гривень не надходять до бюджету держави.

Державі це добре відомо. І для податкової поліції знайти неплатника простіше простого: кожна пристойно одягнена і неголодна людина на вулиці будь-якого українського міста напевно підробляє і не сплачує податків. Але незважаючи на це, полювання за дрібним неплатником не починається.

По-перше, навіть якщо його і впіймають, суми, що приховує від держави кожний окремий пересічний українець, істотні для його особистого бюджету, але в маштабах держави все ж таки невеликі. Дрібних неплатників потрібно ловити тисячами, тільки тоді це має сенс. Тому простіше вистежити і одного підприємця, що приховує мільйони долярів, ніж десяток університетських викладачів, що недодали державі декілька сотень гривень.

По-друге, невиплата податків із приробітків - явище загальне, і спроба впіймати неплатників неминуче перетвориться у війну української держави проти українського народу. А це викличе війну народу проти держави.

А по-третє, спробуй упіймай, коли практично весь український народ у змові проти держави. На будь-яке питання про „лівий приробок“ і платню працівник, і працедавець, і їхні колеги, і друзі, і знайомі, не змовляючись, чітко відповідять: ні, крім офіційної праці ніде більше не працює. З тотального, всеукраїнського порушення закону про,податки неухильно виростають дві корисні тенденції.

Працедавець, наймаючи людину на неофіційну роботу і виплачуючи йому платню без усяких документів, має великі можливості недоплатити, взагалі не віддати гроші. І таке трапляється. Але дуже швидко виявляється, що скривджений вже встиг розповісти про облуду друзям і колегам – і нового працівника не знайдеш. Робітник теж може підвести свого працедавця, але його більше ніхто не схоче брати на роботу. Спільно ошукуючи державу, українці вчаться бути чесними один до одного, формують ділову довіру.

Ілона Волинська,
Кирило Кащеев,
Дніпропетровськ

Джон Ф. Кенеді

(У 40-річчя смерти)

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 22 листопада минає 40 років, як у Даласі, Тексас, від пострілів вбивці загинув 46-річний Джон Фітджералд Кенеді, 35-ий з черги Президент Сполучених Штатів Америки.

Дж. Ф. Кенеді був наймолодшим в історії США Президентом – був також і наймолодшим Президентом, коли загинув, провівши лише своїх перших 1000 днів на найвищому пості країни.

Незважаючи на те, що від часу його загибелі минуло чотири десятиріччя, підозри щодо змови у його вбивстві досі не затихають.

Під час свого недовгого урядування Дж. Ф. Кенеді турбувався про рівноправність для всіх громадян країни, закликаючи законодавців встановити новий відповідний закон громадських прав. Його далекозорість включала підвищення якости національної культури з головною ролею мистецтва. В'єтнамські події затьмарювали візію всесвітнього миру. На провокації „холодної війни" тодішнього СССР він відповів посиленнями американської військової присутности в Берліні та військової здатности США включно з активізуванням досліджень космосу.

З успіхом в ділянці людських прав та „Корпусом миру" він наблизив американський ідеалізм для інших народів світу. У жовтні 1962 року став на прю зі спробами СССР заінсталювати свої ракети на Кубі. Москва відступила зі своїми плянами. Після цього взаємини стали кращими, і обидві сторони вирішили сповільнити ріст ядерних озброєнь. Ці почини дали можливість сподіватися в майбутньому як на рівноправність для всіх американців, так і на можливість миру в світі. Одначе крім всіх його успіхів, в пам'яті багатьох назавжди залишились сказані ним слова з його промови, виголошеної під час офіційного введення на пост Президент США: " Не запитуйте, що ваша країна може зробити для вас, радше запитайте, що можете ви зробити для своєї країни".

Х. В.-Ф.

Дж. Ф. Кенеді

Науковці...

(Закінчення зі стор. 5)

Звичайно, що лише при кінці 80-их років уможливлено доступ до цих матеріялів, в першу чергу для науковців.

Д-р Юрій Шаповал змістив акценти у своїй доповіді про Голодомор більше на сучасні умови, вважаючи, що в українсько-російських взаєминах під цю пору бракує власне теми Голодомору у дискусіях поміж ученими обох країн, що Росія, як правонаступниця СРСР, мусіла б вибачитися перед українським народом.

Леонард Лешук, опрацьовуючи американські секретні архіви, дійшов висновку, що на початку Великого голоду в Україні американські офіційні кола засуджували політику Радянського Союзу, однак згодом, незважаючи на різноманітні джерела інформації про події в Україні, які надходили від американських представництв з Европи, змінили своє наставлення, що частково пояснюється впливом підприємницьких кіл Америки, які намагалися зберегти свої позиції щодо економічного співробітництва з Радянським Союзом.

На завершення конференції відбулася третя панель – „Український Геноцид-голодомор в пам'яті та мистецтві", якою провадила д-р Мирослава Знаєнко. Було зачитано текст доповіді голови київського „Меморіялу" Романа Круцика, в якій поінформовано про те, які заходи проводяться в Україні, щоб поширити правдиву інформацію про Голод 1932-1933 років. Д-р Лариса Онишкевич – голова НТШ-А виголосила доповідь про драму Юрія Яновського „Потомки", в якій автор торкався проблеми колективізації в українському селі і де, на думку доповідачки, прочитуюються приховані натяки на Голод 1932-1933 років. Таке прочитання контексту драми Ю. Яновського під кутом проблеми Голоду відбулося вперше.

Протягом тижня, з 8 до 15 листопада, українська громадськість Нью-Йорку вшановувала сумне 70-ліття Голодомору. Відрадно, що це відзначення організували обопільно офіційне представництво України при ООН та українські громадські організації Америки.

Віруючого Мазепу анатемував цар-безбожник

Віднедавна однією з постійних програм Радіо „Свобода" став радіожурнал „Країна Інкоґніта", який знайомить слухачів з маловідомими сторінками української історії, складними обставинами життя та діяльности її визначних особистостей. 11 листопада редактори цього радіожурналу – історик Сергій Грабовський і письменник, доктор фізико-математичних наук Максим Стріха запросили цікавих співрозмовників, щоб з декількох точок зору осягнути легендарну постать гетьмана Івана Мазепи, який залишив по собі добрий, у вищій мірі християнський слід в Україні і якого дотепер, вже протягом 295 років, Російська Православна Церква проклинає як анатемованого, тобто відлученого від неї. Оскільки гетьман, будучи творчою людиною, поетом, будівничим багатьох унікальних храмів Божих, дав назву цілому періодові української культури, зокрема архітектурі – „мазепинське бароко", то на цю тему говорив мистецтвознавець, професор Дмитро Горбачов:

– В Україні було так багато його церков, що навіть після анатемування портрети Мазепи все одно висіли на стінах тих церков. Це колись здивувало царя Миколу І, який побачив в одному з київських храмів портрет Мазепи і запитав: „Чому він тут?". „Тому що він – засновник нашого храму", - відповів священик. „І ви за нього молитеся?". „Молимося, як за засновника храму". „Але у тиждень православ'я ви його виклинаєте?". „Виклинаємо, Ваша Величність". „Дивно!" – промовив імператор. –І моляться і виклинають!". На жаль, Московська Церква заражена гріхом нетерпимости, і до Мазепи досі вона нетерпима. Його величезний внесок в православну культуру незаперечний. Цей внесок тим більший, що Мазепа був европеїзатором. Він прищеплював західні духовні технології і комплекси до православ'я, і в Україні витворився симбіоз, своєрідна культурна унія кращих здобутків західньої культури і кращих здобутків візантійсько-православної.

На запитання, чи справді Іван Мазепа був ревним християнином, чи це була тільки гра, звичайна для чималого числа політиків навіть у ті часи, відповідає М. Стріха:

– Дуже тяжко зазирнути в чиєсь серце, але є один документ, який незаперечно належить гетьманові. Це листи до Мотрони Кочубеївни. І безумовно, з них постає людина релігійна, яка боїться гріха цього пізнього, хоча дуже красивого кохання. Ті джерела, які дійшли до нас, дозволяють стверджувати, що насамперед він був щирим християнином, і вчення Нагірної проповіді було близьким для його душі... Я зберіг дитячий спогад від відвідин музею Полтавської битви в Полтаві. Це було на початку 70-их років. Старший товариш мого батька, нині він вже академік, запитав екскурсовода: „А що, власне, зробив Мазепа? Відповідь була ясна: „Он хотєл сделать Украину самостоятєльной". „То чому ж ви його називаєте зрадником?". Екскурсовод знизала плечима... Якщо ми згадаємо, Переяславські статті визначали договірний характер України і Московщини, себто особисту унію двох держав під зверхність одного володаря за умовами, що одна з цих держав, а саме Україна повністю зберігала свій устрій. Але далі все йшло шляхом урізування цих повноважень. Російські царі використовуючи звичні методи в тому числі і соболів, які щедро дарувалися багатьом в Україні, врешті-решт самі зруйнували цей договірний характер взаємин. Самі зрадили ті концепції, які закладалися при початку. Мазепа мав простий вибір – він міг або упокоритися і стати вірним клевретом Петра, далі мав би всякі привілеї, бо ж цар на початку щедро обдаровував гетьмана. Або спробувати вибрати колишню незалежність України. Цікаво, що навіть Пушкін, дуже тенденційний у своїй „Полтаві", стоячи на великоросійських позиціях, разом з тим чітко це вловив:

„...Но нєзавісімой державой
Украйне бить уже пора..."

Розповідає історик Віталій Пономарьов, котрому вдалося знайти подробиці анатемування Івана Мазепи Московською Православною Церквою:

– 16 листопада 1708 року на майдані у місті Глухові російська влада влаштувала символічну страту гетьмана Івана Мазепи, під час якої його опудало було повішене на шибениці. А на дев'ятини по тому у мурованій Миколаївській церкві Глухова за наказом царя Петра Першого відбулася церемонія відлучення гетьмана Мазепи від церкви. Більшість істориків вважають автором сценарію цієї акції префекта Києво-Могилянської академії Теофана Прокоповича. До канону традиційного московського церковного прокляття тим, хто перешкоджає царю проводити так зване „збирання земель", автор додав деякі елементи „чорної меси".

На церемонії були присутні цар Петро Перший, щойно обраний гетьманом Іван Скоропадський, Чернігівський та Переяславський єпископи, козацька старшина, що перейшла на московський бік...

Відправу служив новгород-сіверський протопоп Атанасій Зарицький. Кат зняв опудало гетьмана з шибениці і затягнув його всередину храму. Священики у чорному одязі, із запаленими свічками чорного кольору в руках оточили опудало, співаючи псалми. Відтак, кілька разів вигукнувши: „Нехай буде Мазепа навіки проклятий!", – вони обертали на опудало свічки вогнем донизу. Нарешті, Зарицький вдарив опудало своїм жезлом і проголосив: „Анатема! Нехай буде проклятий!". Священики заспівали: „Нині Юда покидає Вчителя і приймає диявола!", а кати гаками потягли опудало з храму і надворі кинули його, немов „на поталу псам". Анонімний автор „Історії русів", який бачив усю цю церемонію, визначив її як „явище, до того в Малоросії небувале".

Підсумовуючи розмову, М. Стріха сказав:

– Отже, християнин Мазепа і його опонент Петро Перший, людина, яку дуже важко назвати християнином. Згадаймо молодість Петра, талановито відображену в романі дуже цинічного російського автора Алєксєя Толстого, згадаймо всі ті „всеп'янші собори", згадаймо, що в своїх модернізаційних зусиллях Петро діяв не лише дуже жорстоко, а й влаштовував постійну пародію на християнство своєю дальшою поведінкою – він взяв за дружину звичайну маркітантку, придбану у військових походах, а водночас не приховував своєї бісексуальної орієнтації. Все це показує, наскільки Петрові чужа була релігія і в її зовнішніх, і в її глибинних внутрішніх проявах. Тим часом Іван Мазепа залишився в культурному і духовному житті тим, що встиг зробити, тим, що скасувати і знищити було неможливо.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт композицій Миколи Лисенка

НЮ-ЙОРК. – Нюйоркський хор „Думка" заслуговує на похвалу не тільки за цей концерт, а й за його особливість. Він був присвячений творчості „батька української новітньої музики", Миколи Лисенка. Такі музичні свята в нас, на жаль, відбуваються не часто, а вони для піднесення рідної української культури значать багато. При цій оказії годилося б пригадати, що автор цих рядків уже на початку прибуття наших емігрантів до США, по Другій світовій війні, дав свій сольовий, баритонний концерт у Ню-Йорку з музикою до пісень М. Лисенка, при акомпаніяменті піяністки Лесі Вахнянин у 1953 році. Другий концерт, більше з піснями М. Лисенка, з групи „Музики до „Кобзаря", що їх С. Людкевич називає найціннішими, я проспівав у Ню-Йорку (теж у Філядельфії, Чикаго), при супроводі болгарського піяніста д-ра Бориса Базалі.

Отож, США вже слухала сольові концерти Лисенкової музики давніше. А тепер у хоровому веденні „Думки", 26 жовтня в залі Технічного інституту відбувся концерт, який був побажаний і в цілому вдалий. Може, дещо забагато було солістів у програмі, а хористів – замало в хорі. Проте концерт залишив гарне враження. Щодо залі, яка не була випродана, то тут дуже завинили і заповідачі погоди, що передбачали великий дощ, який не появився.

Слово про композитора виголосив піяніст-етномузикант д-р Тарас Філенко. Він теж у програмі концерту заграв вічно актуальну „Другу рапсодію". Концерт започатковано одним із найбільш улюблених хорів М. Лисенка з його опери „Утоплена" (сл. М. Старицького) „Туман хвилями лягає". Хор „Думка" виконував її з різними диригентами та спів цей завжди чарує і розмріює слухачів. Духовний концерт „Камо грядеши" – важкий до виведення твір, але його треба мати у репертуарі хору, бо це „модерніший" Лисенко. Диригент В. Гречинський намагається заспівати цю композицію якнайчистіше. Народна пісня „Стелися, барвінку", що її спопуляризував уже неперевершений Д. Котко, і далі захоплює. Ці речі проспівано при фортепіяновому супроводі Лариси Гутникевич, яка є постійною піяністкою „Думки". Для автора цих рядків найцікавішою точкою програми були „Веснянки". Це було і відкриття, і пережиття. Солістка Наталія Гончаренко була бездоганною.

А далі були солісти. Чудова „Місяцю-князю" (сл. І. Франка), яку виконав співак з України Михайло Кривень, прозвучала успішно. З піснею М. Лисенка „Гетьмани" вийшов на сцену тенор Роман Цимбала. Челістка Наталка Хома привернула увагу розмашним і зворушливим заграним твору „Сум". А хтось там каже, що в М. Лисенка немає що заграти! Олег Чмир-Опалінський виконав арію Остапа з опери „Тарас Бульба". Гра В. Винницького викликала справжнє захоплення слухачів. Оксана Кровицька проспівала „Садок вишневий" та „Ой одна я, одна". Хід програми заповідав Народний артист України Іван Бернацький. Закінчено Лисенківське свято кантатою „Б'ють пороги" до Шевченкових пророчих слів.

Теодор Терен-Юськів

„Ляйпціґ-квартет" грав для українців

НЮ-ЙОРК. – Андреас Зайдель і Тільман Бунінґ – скрипалі, Іво Бауер – альт і Матіас Мосдорф – челіст заснували „Лайпціґ-квартет" в 1986 році, а п'ять років пізніше здобули міжнароднє визнання, концертуючи у великих залях всіх континентів, а на сцені Українського інституту Америки вони вже вдруге.

В другому концерті сезону МАТІ, що відбувся 15 листопада в докорінно зміненій програмі, прозвучали „Квартет" Моцарта, який композитор присвятив своєму старшому приятелеві Йозефові Гайданові – творцеві жанру струнного квартету. В творі багато музичних жартів, гідних старшого майстра.

Німецькі виконавці дуже серйозно дотримувалися музичного тексту, наочно витягаючи всі деталі так, що навіть неознайомлений слухач міг зрозуміти вбудовані жарти серед поважного змісту.

Вперше на нашій сцені прозвучав твір сучасного угорського композитора Дьордя Куртаґа, який народився в Румунії 1926 року, а двадцять літ пізніше став випускником Музичної академії Будапешту. Його цикл п'єс, що тривають 11 хвилин, виповнений мінімалістичними музичними сюжетами і тут є технічна трудність – зберегти плавну музичну лінію, яку ансамблісти провели з годинниковою точністю.

Квартет виконав також „Квартет а-моль" Брамса, що своїм кольоритом тематично краще підходив до попередніх творів програми. Виконання музики Брамса позначилося ювелірним трактуванням матеріялу, особливо в делікатних перегуках теми то в „дур", то в „моль". Типові для Брамса „фрази зітхання" (тематичні двотонові мотиви) кінчили піднесенням смичка, щоб підкреслити перерву ще й зоровим ефектом. Широке спокійне темпо сприяло у видобутті повнокровного звуку ансамблю, а кожна нота була допасована до загальної концепції твору.

Богдан Марків

Книга „Ірини Захарків" під заголовком „Зібрані Твори" служить Ватиканському Радіо. Цю „стрічку" привіз з Риму о. д-р Ісидор Патрило ЧСВВ як гостював у нашому домі 10 травня 1998 року.

На милий і незабутній спомин нашого знайомства для Впр. о. Протоархимандрита Ісидора Патрило ЧСВВ і Впр. о. Августина Тенета ЧСВВ Редактора Укр. Радіо – Ватикан з вдячністю за співпрацю.

Ірина Захарків

Ірина Захарків

Видатні постаті – Українська діаспора

У розквітлий травень вдягнулася весна,
Пташин веселі трелі линили в небесах,
Зелена левада хвилює оксамитом пушистим,
Де розсипались квіточки намистом барвистим

Ми розпочали нашу програму рядками поезії Ірини Захарків, які взяли з вельми цікавої і оригінальної книги, що носить поетичну назву Китиця вірності Богові і Україні. У передмові до книжки авторка написала такі слова:

Ці Твори присвячую моїм патріотично–страждениим Батькам Теодозії і Григорієві та героїчному братові Несторові СТЕЛЬМАХАМ.

І справді, вірність Україні проявилася в родинному домі, в якому вже з ранніх літ вона навчилася страждати за своє українство. Багато чого Ірина взяла від своєї матері Теодозії, яка була вчителькою, а під час незалежної Західно–Української Народної Республіки була секретаркою українського повітового суду. Батько Ірини Григорій Стельмах був хорунжим УСС–ів і також зазнав переслідувань.

Колючим терням проросла дорога –
Роками брязкотять невільницькі кайдани.
Багряною кров'ю спливають глибокі рани
За вірність України до Бога.

Про своє життя Пані Ірина Захарків каже так: У цьому світі мене привітав Новий Рік. Я народилася в Буркапові, що в Західній Україні, 1–го січня 1926 року. Гарні і незабутні спогади залишила школа, яку організувала і провадила мама. У школі вона співала в дитячому хорі, брала участь у театральному гуртку, а також грала у шкільному струнному оркестрі.

Потім почалася війна і під час німецької окупації пані Ірина закінчила зубо–лікарську школу. А там були дороги війни, післявоєнна Німеччина і врешті у 1948 році разом з чоловіком Остапом Захарківим вони потрапили до Сполучених Штатів Америки. Нелегким було життя емігрантів, які приїхали до Америки приватним шляхом. Роки навчання, пошуків, творчих злетів і успіхів, особливо в малярстві.

Зараз пані Ірина Захарків живе з своїм чоловіком Остапом у місті Ворен, штат Мічіган.

Не можу обминути ще однієї важливої деталі, а саме, пані Ірина завжди з гордістю згадує про свого брата Нестора, який в 50 роках, як старшина Української Повстанської Армії, віддав своє молоде життя за волю України.

Від імені наших численних слухачів побажаємо Пані Ірині Захарків сили духа, ніжності почуттів і звичайно здоров'я, щоб могла в міру своїх сил і далі служити своїй Батьківщині - Україні.

Україна вітає Вас, пані Ірино, вітає своїм співом, який супроводжує нас впродовж усієї нашої нелегкої історії.

Радіо Ватикан, Українська Редакція
Відповідальний редактор
о. Августин Тенета, ЧСВВ

Моя заввага:
Цей лист був написаний в травні 1998 р., як мій муж Остап ще жив.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Українська капеля бандуристів складає щиру подяку всім жертводавцям за їх постійну допомогу. Їх важлива підтримка уможливлює капелі продовжувати свою місію як світовий амбасадор кобзарського мистецтва. Слідує список жертводавців з Канади, ЗСА і Великої Британії за час від 1-го червня 2002 р. до 31-го жовтня 2003 р. на історичне турне по Европі та з нагоди 85-ліття.

Friends of the Ukrainian Bandurist Chorus – P.O. Box 12129, Detroit, MI 48212
www.bandura.org

KOBZAR CIRCLE SPONSORSHIP

$7,000
Heritage Foundation of 1st Security Bank
Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union

$6,000
Jurij & Zenia Jurkiw
Ukrainian Selfreliance Michigan Federal Credit Union

$5,000
Katerina Ozarkiw –in memory of Hryhory Ozarkiw
Selfreliance New York Federal Credit Union
James & Louise Temerty
Ihor Trypniak
Ukrainian Future Credit Union

$3,000
Holy Resurrection Orthodox Church
Zenon, Viktoria, & Theodozia Krislaty

BANDURA CLUB SPONSORSHIP

$1,500
Ivan & Nina Derkach
Rev. Father Bohdan Matwijczuk

$1,250
Jerry Fedoryczuk
John Kytasty

$1,000
Cleveland Selfreliance Federal Credit Union
Zenovia & Thomas Karpinetz
Volodymyr & Vera Murha
Dr. Paul Slavchenko
Petro & Lydia Kytasty
St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Cathedral (Windsor, Ontario)

$500
William & Rose Kurinij
Leonid Lischyna
Sally Maruszczak
Daryna Melnyk
Dr. Jaroslaw & Larissa Muzyczka
Sts. Volodymyr & Olha Ukrainian Catholic Church
Taras Szmagala, Jr.
Dr. Vasyl & Lida Truhly
Ukrainian Credit Union, Toronto
Ukrainian National Association – Philadelphia Branch
Ukrainian National Federal Credit Union

$400
Rochester Ukrainian Federal Credit Union

$350
William & Olga Derkach

$300
Toronto Bandurist Kapella
Ukrainian Selfrelaince Federal Credit Union – Philadelphia

$250
Lesia Albizati
Andrij & Marta Birko
Yuri & Irena Deychakiwsky
Nicholas Kotcherha
Michael Kopczyk
Zenon & Eugenia Kossak
Wasyl & Natalka Mirutenko
New York School of Bandura
O.D.U.M. - Chicago
Eugene Perchatsch
Dr. & Mrs. Bohdan Pichurko
Mykola & Rosalie Pryszlak
Illa & Sophia Roman
Angeline K. Shashlo
Skira & Associates, Ltd.
Vilma Woznik

$200
William & Doris Festeryga
Sofia Holowka
Oleh & Ivanka Karavan
Irene Kovch
Anna Lazariw
Tito R. & Serafina S. Halich-Marzotto
Meest Corporation
Michael & Olga Migielicz
Orest Nebesh
Natalia Nosenko
Benjamin & Lida Pakula
Dr. Rewa & Family
Vladimir & Nadia Shkilnyk
Lubomyra Siletsky
Nadija Strychar

$150
Dr. Walter & Zenovia Brovins
Canadian Bandura Foundation
Dr. Wolodymyr & Anna Czubatyj
Semen & Maria Krislatyj
Masters Insurance Limited
Roman & Anastasia Pryjma
Nadia Romanczuk
Dr. & Mrs. George Rusyn
Marie Zarycky

$125
Omelyan & Roxolana Pyk

$100
Georg Abakumov
M. Oksana Bachynsky
Melania Banach
Pavlo Bandriwsky
Orest Baranyk
Wolodymyra Basladynsky
Myron & Kateryna Bebko
Dr. Paul & Diane Bihun
Walter & Raisa Bratkiv
John Brkich
Brotherhood UNA – Parma, Ohio
Wiaczeslaw A Cetenko
Wasil & Olena Chmilak
Demitro Choma
Roman L. Cybyk, M.D.
Stefania Czorny
D & D Insurance Agency Inc.
Myron & Oksana Dobrowolsky
John Dodson
George Dyba
Mary Federko
Andrew & Christine Fedynsky
Oresta Fedyniak
Laryssa Figol
Helen Floresku
Wira Gernaga
Anne Gray
Borys Halahan
Jaroslaw Hankewych & Associates Inc.
Myron & Olha Hnateyko
Ihor & Olya Hron
Orest & Hania Hrycyk
Stefan Hrycyk
Mykola & Linda Hryhorczuk
Irena Iwanczyszyn
Bob & Lydia Iwaskewycz
Andrew & Lydia Jakymowych
Boris & Vera Jaremtshenko
Edward Kaminskyj
Iryna Kashubynska
George Kawka
Bohdan & Lydia Kazewych
Catherine Kopacz-Kizyma
Alexander Klos, MD
Dennis Kmit
Roman & Jaroslawa Komichak
Bohdan & Irene Konecky
Stephan & Pauline Korlatowycz
Mykola & Maria Kostiuk
W. & L. Kostyniuk
Michael Kowalczyn
Jerry & Wolodymyra Krasniansky
Bohdan G. Kraynyk
Bohdan Krislaty
Alexander & Maria Krychyk
Harry Kucewicz
Ihor & Elizabeth Kuczer
Michael I. & Iryna L. Kulick
Olga Kuzak
Iwan Kuzemskyj
Bohdan Kychyun
Petro Lahola
Mykola & Nadia Lawrin
Bohdan & Maria Lisowsky
Daria & Igor Lissy
Nestor Lys
Jurij & Marian Lysiak
Oleh & Natalia Mahlay
Petro & Taisa Mahlay
Mykola Maksymiuk
Teofil Marchak
Helen C. Massa
Nadija Masyk
John Matusiak
Teofia Melnyczuk
Theodore & Alexandria Melnyk
Zenon & Natalie Miahky
Mike & Olga Miller
Oleh Mitringa
Walter & Maria Mokienko
Nick Mykolenko
Zoreslava Mysko
Gerald R Nesteruk
Wasyl & Oksana Ohar
Walter & Anna Oleksienko
Oksana Omecinsky
Serge Omelczenko
Gregory Onufriw
John & Joanne Orlyk
Stepan & Zenovia Panczyszyn
Andrij & Irina Petrina
John Pidhiry
Mary D. Plaskonos
John & Christina Pluta
Paul & Orysia Pokorni
Anne Polewchak
Ivan & Roxolana Poluchowicz
Nestor & Olha Popowych
Natalka Prytula
Ihor Puchacz
Dr. Jeremy Rakowsky
Daria Remeniuk
Paul & Patricia Romanovich
Leo Samokieszyn
Selfreliance Ass'n of Amr. Ukrs. – Philadelphia
Alexander J. Serafyn, Ph. D.
Love P. Servey
Christian & Osypa Shalay
Ihor A. & Daria A. Shust
Nestor & Nina Shust
Snih Heating & Cooling LTD.
Stephen & Ludmyla D. Slobidsky
Chrystia Sonevytsky
Natalia Sygida
Joseph P. Szafranski
Joseph & Stefania Terkala
Ivan Tyschenko
Ukrainian American Club of Las Vegas
Ukrainian Canadian Professional & Business Club of Hamilton
Ukrainian Selfreliance of Western PA Federal Credit Union
Orest M. Wasyliw, M.D.
Dr. Stephen Wolanyk
Serhij & Neonila Wynarsky
Anna Yancich
P. & L. Zajciw & Family
Ann Zinich

Upto $100
M. Alessi
Maria Andrusjak
M. Babak
Maria Babij
Petro Bajko
Peter Bard
Josephine Barij
Kataryna Bczruczko
Oleh Berezowskyj
Petro & Halyna Bilyj
Lubomyr Bilyk
Irene Biskup
Thomas Bocon
Mary Bodyk
Marta Borodayko
Stefania Bycko
John and Lisa Calice
Theodore & Sofia Carpluk
Ann Cavaletto
Orest & Lubomyra Chapelsky
Mary Chimow
Ola Chmilak
Leo Cionka
Nicholas Czerewajko
Olha Czmola
Cecilia Debaylo
Tillie Decyk
Darka Demay
Ivan Denysenko
Maria Diakiw
W. & S. Didoschak
Michael Didycz
Emil Dochych
Olha Dubyk
Romana Dyhdalo
Walter Dytyniak
David Dziadik
Joseph & Mary Elnick
Myron & Daria Fedoriw
Alxander Fedorkiw
Nadia Ferrand
William Fesio
Walter Ficyk
Alexandra Florchuk
Bohdan & Myra Futey
Maurice Galysz
Valentina & Roman Gluch
Peter Goletz
Oksana Gnoy
Zwenyslava Goy
Lidia Jurkiw-Gulawsky
Walter & Lisa Ann Guzylak
James Haberek
Bohdan & Lydia Hajduczok
Mykola Haliv
Andrew J. Haliw
Adrian Hawryliw
Harry Hawuczyk
Zwenyslava Hayda
Stephen & Sonia Hazen
Mr. & Mrs. Theodore Hluchowecky
Bohdan Hodiak
Michael & Oksana Holian
Roman Hrabec
Peter Hrycak
Stefan Humeniuk
Tekla Hynczuk
Mary Ivankow
Catherine Iwanczuk
Danuta Iwaniec
Myron & Daria Jarosewich
Pat Jaworsky
Anna, Iwanow & Elisabeth Iwaniw-Jones
Jaroslaw Kaczaj
Andrij Kapastial
Natalie Kapeluck
Yaroslava Kazaniwsky
Catherine Kitt
C. & R. Klukowskyj
Marta Klymowych
Oksana Kolinko
Lydia Kolodchin
Walter & Doreen Kolubinsky
Theophil Konecky
Mykola & Oksana Koropeckyj
W. & A. Koval
Z. Kramarchuk
Martha Kraus – in memory of Ewhen Tytla
Rev. & Mrs. Stephen Krysalka
Nestor Kuchta
Ivanka Kuczer
K. Kuczer
Mary Kuduk
Myroslaw & Zenowia Kulynych
Olga Kulynych
Keith W. Kurko
Miriam Kurlak
Tamara Kuropas
Jaroslav Kuzil
Steven J Kuzniak
Walter Kuzyk
Zynowij Kwit
Lydia Kyj
Stephania Landwit
Nancy K. Langer
William Lawriw
Lydia B. Lazurenko
Joseph Liszczynskyj
Stephan & Marian Loginsky
Sophie Lonyszyn
Ivan & Roma Losko
Michael Lotocky
Oksana Lutzky
Andrew T. Jeannette Maceluch
Iwan Makar
Nadia & William Marc
Alexandra Martyniuk
Mary Maxymuik
Daria McKay
Wasyl Melnyk
William Melnyk
Dobr. Nadia Metulynsky
Michael Merena
Jerry Mihaychuk
Motria Milanytch
Rostislav & Helena Milanytch
Charles Miller
Michael Miskewycz
Irene Misko
Leonid & Oksana Mostowycz
Lubomyr Mykyta
Peter & Genia Myskiw
Vasyl Mytz
Bohdan W. Nakonechny
Bohdan Nehaniv
Michael Niniowsky
Y. D. Oleksiw
John Olenchuk
Jaroslaw Olijnyk
M. Olijnyk
Anna Omelczuk
Ada Osinchuk
Ihor Pacholuk
Nadia Palczynski
Mary Pancak
John Panko
Bill Pastuszek, Jr.
Cecilia Debaylo & Kristina Pavlak
Harry & Anna Perepiczka
Ivan Petrovetz
Julia Piankasewicz
Erast Pohorylo
Daria Pokinsky
Alan & Marta Polack
Oksana & Lavro Polon
Stephan Poperecznyj
Ann Popiel
Ulana Prokopiak
Irynej Prokopovych
Halyna Prodaniuk
Alexander Pryshlak
Paul Prysiazny
Nicholas Rogowsky
Edward Rokisky
George & Alexandra Rakowsky
Aleksander Rub
Michael Rudyk
Walter S. Rutecky
Wolodymyr Ryndycz
Ewhen Salamacha
Bohdan Samokyszyn
Daria Samotulka
Michael & Orysia Savchuk
Tatiana Schuter
Mary Scorun
Michael Scvocurka
S. Sekreta
Vira Sendzik
Nadya Sepell
Bohdan Serdiuk
Alexander & Donna Shrubowich
Christine Sitko
Maria Slobodian
Iwanna Skarupa
Jerry Slywka
Dr. Roman Smyk, M.D.
Pauline K. Sokolski
Martin A. Solonynka
Olga Solovey
Onoflia Sorochak
Roman Spilnyk
Roman Stachiw
Dr. Eugene Steckiw, M.D.
Roman Stefaniuk
Irena Stercho
C.S. Stiko
Alexander R. Strilbyckyj, M.D
John & Julia Stojko
Ann Sulyma
Mary Susiak
Jaroslaw J. & Natalia S. Sydir
Ann & Leon Sywulak
Stephan Sywyj
Jerry & Stefania Szawronskyj
M. Szechowycz
Maria Tatarczuk
Askold & Marta Tatarsky
John Teleshefsky
Marika & Basil Tershakovec
Vera Tkachuk
Bernard & Romana Tobianski
Gladys Tomiak
Martha Usztan
Victor Vinych
Edward Wardyga
John & Rita Wasiurko
Anna Wenglowski
Oleh M. Wolansky, M.D.
Maria Woloszczuk
Leo Worobkevich
Lydia Wroblewski
Zacharko Family
Emil & Ursula Zajlo
Marie Zarycky
Andrew & Ann Zeleney
Iwanna Zownir

Світлій пам'яті Олександра Скопа

Несподіваний дзвінок з Фльориди – як удар ножем. Телефонувала заступник голови Фундації імені Івана Багряного Галина Воскобійник: „Не стало гарної людини, чудового сатирика Олеся Шпильки". Посмутніла наша література ще на одне веселе, іскрометне слово. Так коротко і так влучно, здається, мало хто з нас, гумористів-сатириків, писав. Як і мало хто знав, що у постаті надзвичайно скромного аж до сором'язливости відомого громадського діяча, борця за Незалежну Україну, голови Фундації імені Івана Багряного Олександра Скопа і живе той веселий, дотепний, дошкульний, з вічно сумним поглядом сатирик і гуморист Олесь Шпилька.

Олександер Скоп народився на милій його і моєму серцю Вінниччині. З ранніх років зазнав лиха, як кажуть, з лихвою. На його родину, як і на мільйони інших українських родин, наїхав більшовицький молох, в кінці 1937 року абсолютно безневинного батька арештували і на початку січня 1938 року розстріляли у Вінниці. „Це не змивається сльозами..." – згодом напише у своїй невеселій автобіографії Олександер Скоп. Мабуть, саме йому найбільш і притаманне оте гоголівське – сміх крізь сльози!

Сучасник і приятель Івана Багряного, Олесь Шпилька жив і творив за межами України. І я, як і більшість з нас, до днів Незалежности України, нічого не знав про цю чудову людину і його непересічний талант.

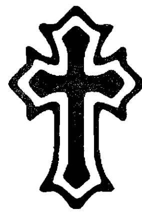
У 2001 році директор видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич запросив мене в Будинок вчителя на презентацію книжки Олеся Шпильки „І сміх, і горе за синім морем", з гарною передмовою Євгена Сверстюка. Ідучи на побачення з автором, я, звісно, прочитав твори Олеся Шпильки. Вони мене вразили своєю лаконічністю, ємкістю і надзвичайною спостережливістю. Перше, що спало на думку після прочитаного: Олесь Шпилька – це Василь Стефаник у сатирі. І це не було перебільшенням!

Як голова комісії з літературної премії імені Остапа Вишні, я тоді ж, на презентації, запропонував видавництву „Смолоскип" висунути на цю премію і Олеся Шпильку. Як згодом дізнався, Олександер Скоп скромно, але принципово відмовився від лавреатства. Йому було видніше. Можливо, і тут він в чомусь мав рацію. Можливо! Сьогодні на моєму письмовому бюрі – вибране Олеся Шпильки. З його автографом „Майстрові українського гумору і землякові Олегові Чорногузу „Олесь Шпилька". І дата – 29 травня, 2001 року.

І от Олександра Скопа уже нема серед нас. Він відійшов у ту важку для України годину, коли він, його гостре перо так ще потрібні Україні. Нашій Україні, яка нашою покищо не стала. А саме за нашу Україну усе своє життя полум'яно боровся, боровся, жив і мріяв про неї Олександер Скоп – людина великого серця, щедрої душі і невгасимого іскрометного слова.

Вірю, допоки житиме Україна, яку він так любив, допоки лунатиме щирий сміх, нехай навіть крізь сльози, ми посміхатимемось, а отже, житимемо вічно, вплітаючи в цю вічність і його дошкульне, чесне, правдиве і гостре, як лезо слово.

Олег Чорногуз,
письменник-сатирик,
Заслужений діяч мистецтв України

Ділимося сумною вісткою, що 22 жовтня 2003 р. відійшов у вічність на 83-му році життя наш дорогий БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

СЕМЕН ЗЕНЕВИЧ

нар. 7 липня 1921 р. в Скалаті на Тернопільщині.

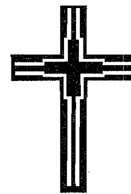
ПАНАХИДА відбулася у вівторок 28 жовтня 2003 р. в похоронному заведенні Насевичів, Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу 29 жовтня 2003 р. в українській католицькій церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз Парку, Па. і на цвинтарі св. Марії, у Факс Чейсі, Па.

Залишені у смутку:

донька – БОГДАННА КУЛЬБА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
внуки – ХРИСТІЯН КУЛЬБА
– АНДРІЙ КУЛЬБА
брат – СТЕФАН ЗЕНЕВИЧ з родиною в Україні
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що в неділю, 16 листопада 2003 р. відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ІРИНЕЙ РОМАН ЗВАРИЧ

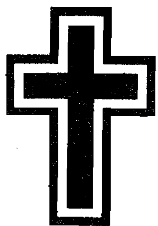
нар. 1 серпня 1932 р. в Парижі, Франція. Приїхав до Америки в 1950 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 20 листопада 2003 р. в українській католицькій церкві св. Тройці в Staten Island, NY.

Горем прибиті:

дружина – ОЛЬГА
сини – РЕЙМОНД з дружиною НЕНСІ
– ЄВГЕН з дружиною МЕРИ-ДЖО
– СТЕФАН з дружиною РАБІН
4 внучки.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 7 листопада 2003 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БИСЯ, ТЕТА

бл. п.

МАРІЯ АННА ГОЛОД

з ПРОКОПОВИЧІВ

поет, письменник, громадський діяч, вдова по сл. п. Романові Голодові. Нар. 16 січня 1917 р. у Львові.

Похорони відбулися 9 і 10 листопада в Торонто.

У глибокій жалобі
дочки – ХАРИТЯ
– РЕНАТА з чоловіком ОЛЕГОМ ТРЕТЯКОМ
внучка – МАРІЯННА
племінники в Америці та Україні
ближча і дальша родина та приятелі в Україні, Канаді, Америці та Німеччині.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви в пам'ять Покійної на:
Children of Chornobyl Canadian Fund
Natasha's House Project, 2118A Bloor Street. W., Suite 200
Toronto, ONT M6S 1M8

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 11 жовтня 2003 р. відійшла у вічність на 85-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

АНАСТАСІЯ ГОЛУБЕЦЬ

З глибини серця ми вдячні всім рідним, приятелям і знайомим, які прибули на похоронні відправи, щоб віддати останню пошану Покійній, і за численні телефонічні, писемні й особисті вислови співчуття.

Дякуємо преосвященному Владиці Робертові Москалю, о. митрату Михайлові Ревтюку, о. крил. Андрієві Гановському, о. пароху Василеві Петріву, о. Ігореві Касіяну, о. Матейові Шродеру й о. диякону Єфремові Смолилу за відправу Парастасу й Панахиди, а відтак за похоронні відправи в церкві Покрова Пресвятої Богородиці й на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Дякуємо о. парохові Василеві Петріву й о. крил. Андрієві Гановському за відвідини Покійної під час довгої недуги; щира подяка п-і Олі Дем'янчук і п-і Любі Мичковській за прощальні слова й спомини про Покійну на Панахиді й на тризні. Дякуємо Олі Блащак-Чепак за дякування під час Парастасу/Панахиди та похоронних відправ.

Ми вдячні всім нашим приятелям за їхні добрі серця, за велику фізичну та моральну поміч у нашій хвилині потреби.

Дякуємо похоронному заведенню Колодій-Лазута за дбайливе переведення похорону.

Щиро дякуємо за пожертви на св. Літургії, за квіти та за щедрі датки на добродійні цілі в пам'ять Покійної.

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ зложили:

Марія Антонів, Володимира Баслядинська, Мирослав і Марія Василина, Джон і Марта Вігенд, Анна Вовк, Софія Волчук, Роман і Марія Ганич, Олег і Анна Головатий, Стефанія Городиська, Марія Грабська, Михайло і Тетяна Данило, Ліда Дубчак, Матвій і Надія Заперник, Михайло і Єлизавета Каваць, Ігор і Оксана Коваль, Меланія Козак, Вірослав і Ольга Кость, Дияк. Михайло і Ірена Кулик, Орест і Наталія Ліщинецький, Іван Магоцький, Лукія Медицька, Іван і Ольга Михайлюк, Дмито і Надія Мігелич, Михайло і Ольга Мігелич, Зенон і Марія М'ягкий, Н.Н., Іван і Єва Оліяр, Євген і Віра Палка, Євгенія Полатайко, Марія Почтар, Павло і Патриція Романович, Євгенія Світенко, Дарія Сопка, Яків і Дарія Сп'як, Роман і Ірена Стахур, учителі Школи св. Йосафата, Михайло Филяк, Люба Цьолко, Антоніна Шийка, Стефанія Шубин, Василь Якимишин, Нестор Якимишин, Володимир і Марія Яніга, четверта кляса школи св. Йосафата.

ВИСЛАВ НА ЛІТУРГІЇ У 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ:

Хор церкви св. Миколая у Вотервліті, Н.Й. (диригент Ярослав Кушнір).

ПРИСЛАЛИ КВІТИ:

фірма F & O Properties (Юрій Оришкевич і Андрій Футей, властителі), Євген і Анастасія Волошин з родиною, Микола і Марія Бобечко з родиною, Діонісий і Оксана Дем'янчук, Ігор і Арета Захарій з родиною, Микола й Дзвінослава Голіян з родиною, Тарас і Катерина Шмагала з родиною.

ДАТКИ НА БУДОВУ ПАТРІЯРШОГО ХРАМУ Й ДВОРУ В КИЄВІ:

по 500 дол. Зенон і Мирослава Голубець, Олександер і Дарія Якубович.

Разом 1,000 дол.

ДАТКИ НА ПЛАСТОВІ ЦІЛІ:

по 250 дол. Зенон і Мирослава Голубець, Олександер і Дарія Якубович;
по 100 Лев і Галина Голубець, Андрій і Леся Бігун, Всеволод і Християна Гнатчук, Ігор і Арета Захарій, Богдан і Ілса Купчак, Міляс і Дзвінослава Лебедович, Тарас і Наталія Махлай, Родіон і Орися Палажій, Ярема і Християна Раковський, Український Громадський Культурний Осередок у Клівленді, Нестор і Ніна Шуст, Марко і Дарця Якубович з родиною, Роман і Андрея Якубович, Олександер мол. і Марта;
по 75 Орест Голубець, Олександра Голубець;
по 50 Мирон і Уляна Баб'юк, Володимир і Лідія Базарко, Олег і Неала Бендюк, Константин Воєвідка, Ілля і Дарія Войтина, Адріян і Марта Галяревич, Марія Гірняк, Микола і Дзвінослава Голіян, Орест і Рената Городиський, Микола і Оксана Дейчаківський, Діонісий і Оксана Дем'янчук, Богдан і Християна Дубас, Ярослав Завадівський, Василь і Ольга Ільчишин, Роман Квіт, Богдан і Марта Ковч, Нестор і Люба Козбур, Зенон і Теодосія Кріслатий, Богдан і Оксана Кузишин, Лев і Аретка Кульчицький, Юрій і Дарія Кульчицький, Френк і Віра Моллс, Євген і Лідія Небеш, Юрій і Мирослава Оришкевич, Мирослав Сопка, Юрій і Марія Тарасюк, Марія Футей;
40 Іван і Люба Городиський;
по 30 Орися Савчак, Стефанія Хома, Люба Мичковська;
по 25 Люба Боднар, Кур. УПС/УСП-ок „Буривіхри", Юрій і Оксана Годованець, Джеймс і Ляриса Космос-Зунт, Роман і Марта Кассараба, Еріка Кордуба, Василь і Віра Ліщинецький, Ляриса Музичка, Роман і Християна Раковський, Андрій і Християна Фединський, Ігор і Марія Федьків, Дарія Федорів;
по 20 Іван і Наталія Бачинський, Оксана Бережницька, Андрій і Ліда Дем'янчук, Василь і Ліля Кобрин, Дада Корлятович, Люба Мудра, Марта Савчак-Кравс, Іванна Шкарупа;
по 10 Стефанія Балагутрак, Ірена Дубас.

Разом 4,000.00 дол.

ДАТКИ НА ЄПАРХІЯЛЬНУ ШКОЛУ СВ. ЙОСАФАТА:

по 250 дол. Зенон і Мирослава Голубець, Юрій і Ірена Дейчаківський, Олександер і Дарія Якубович;
по 100 Bristol Myers Squibb Corp., Ігор і Марта Воєвідка, Ленард і Лідія Вроблевський, Лев і Галина Голубець, Юрій і Арета Полянський, Українська Федеральна Кооператива „ОСНОВА", Андрій Футей, Тарас і Катерина Шмагала, Марко і Дарця Якубович з родиною, Олександер мол. і Марта Якубович, Роман і Андрея Якубович;
по 75 Олександра Голубець, Орест Голубець;
60 Ігор і Дарія Крамарчук;
по 50 Петро і Дарія Басалик, Роман і Іванна Боднарук, Михайло і Рома Головатий, Богдан і Ольга Дем'янчук, Стефанія Захарій, Стефан і Ірена Зенчак, Ярослава Казанівська, Лідія Кармазин, Семен і Марія Кріслатий, Лев і Аретка Кульчицький, Юрій і Дарія Кульчицький, Михайло і Марта Лялюк, Анна і Люба Мисів, Марко і Катерина Раковський, Єфрем Ратич, Богдан і Мирослава Футей;
45 Джері і Марія Флин;
по 30 Надія Дейчаківська, Микола і Катерина Капітанець;
по 25 Маріян і Лідія Вирста, Роман Грабець, Ярослав і Марта Грушкевич, Роман і Люба Ґудз, Григорій і Анна Завадівський, Ґері і Орися Зримек, Катерина Кенні, Стефан і Таня Космос, Ярослав і Володимира Краснянський, Юлія Лаврів-Бойко, Вірослав і Люба Лобур, Степан і Зеновія Панчишин, Іван і Анна Слободян, Василь і Олена Хміляк;
по 20 Сузанна Болек, Тарас і Софія Бурий, Петро і Іванна Дмитрик, Роман і Марія Дрозд, Мирон і Анна Кукало, Тарас і Естер Лобур, Богдан і Оксана Рошецький, Теодор і Софія Швабінський;
15 Іван і Марія Краснянський;
10 Іван і Леся Оленчук;
5 Іван Барановський;
1.46 Пейж МекКристал (студентка).

Разом 3,506.46 дол.

ДАТКИ НА ФОНД ДОПОМОГИ НЕЗРЯЧИМ ДІТЯМ В УКРАЇНІ:

25 дол. Ольга Калушка;
по 20 Микола і Оксана Гальчук, Оксана Кравс, Олена Топорович.

Разом 85,00 дол.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ПАРАФІЇ ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ:

50 дол. Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці при парафії Покрова Пресвятої Богородиці;
20 Катерина Главацька.

Разом 70.00 дол.

ДАТОК НА 33-ій ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ:

25 дол. Ірена Кашубинська.

ДАТОК НА ШКОЛУ УКРАЇНОЗНАВСТВА В КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО:

25 дол. Михайло Світлик.

Сердечно дякуємо за Вашу щедрість!

син Зенон Голубець з дружиною Мирославою
дочка Дарія Якубович з мужем Олександром
внуки Марко Якубович з дружиною Дарцею
Лев Голубець з дружиною Галиною
Роман Якубович з дружиною Андреєю
Орест Голубець
Олександер Якубович з дружиною Мартою
Олександра Голубець
правнуки Ромчик і Андрійко Якубович
сестри Марія і Катерина Шмагала в Україні.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 21 листопада 2002 р., проживши 81 рік чесного і трудолюбивого життя, відійшла від нас у Господню Вічність

св. п.

ЛІДІЯ СОФІЯ ЛЕМІШКА

уроджена БЛАВАЦЬКА

Похоронена на місцевому українському католицькому цвинтарі у Балтиморі, Мд.

В першу річницю її смерти, тож хоч з великим спізненням, але з невимовною вдячністю складаємо найщирішу подяку в першу чергу нашим Рідним тут і на Батьківщині, що разом з нами переносили тяжкі дні безмежного болю і скорботи.

В тих незабутніх днях нашого родинного горя зазнали ми дружніх і сердечних висловів співчуття, помочі і розради від багатьох людей доброї волі.

Великий довг вдячности бажаємо висловити нашим дорогим друзям д-рові Любомирові і Надії Баб'як, д-рові Евгенові і Нізі Ґіль, пані Лідії Марковській, пані Ганні Самутин, пані Ірені Яворській та багатьом нашим приятелям і знайомим, за вияви їхньої турботи і піддержки для нас, так в часі короткої, але тяжкої недуги, як і посмертного вшанування Покійної.

Велика від нас подяка колишньому парохові нашої церкви о. Михайлові Михліку за його приязнь, повагу, духовну опіку і піддержку для Покійної в частих відвідинах в лічницях та уділення Св. Тайн.

Безмежно вдячні о. деканові Тарасові Лончині, що не пожалів труду і взяв участь в служінні св. Літургії, відпровадженні Покійної на місце вічного спочинку та участь в тризні.

Особлива наша велика подяка пані Ганні Самутин, голові 59 Відділу СУА в Балтиморі, за її зворушливі прощальні слова в похоронній каплиці, при відкритій домовині довголітньої членки. В пошані і любові до Неї пані Самутин поклала чудову троянду на схрещені руки Покійної, за нею по черзі підходили членки відділу і прощаючись востаннє зі своєю посестрою-союзянкою рівнож складали пахучі троянди в незакриту домовину.

Складаємо нашу щиру дяку всім членам нашої української громади в Балтиморі, що так численно взяли участь в Парастасі, св. Літургії, відпровадженні на кладовище та участь в тризні.

Окрема наша подяка і вдячність численним приятелям і знайомим з Вашінгтону, що прийшли попрощатися з Покійною - хай добрий Господь благословить Вас за Ваші молитви в намірені покійної Лідії.

Ми свідомі того, що неспроможні подякувати всім зокрема за вшанування пам'яті Покійної, за прислані чудові квіти і за щедрі пожертви на благодійні цілі, тож хоч цією дорогою складаємо Вам наше сердечне СПАСИБІ.

Дякуємо пану Стефанові Поліщуку, дяковi нашої церкви, за його зворушливий спів у всіх похоронних відправах. Хай Господь дарує Вам здоров'я і сили ще довгі роки працювати для нашої церкви і громади.

Зворушливу згадку про життя Лідії помістив у „Свободі" д-р Евген Ґіль, довголітній приятель, бо ще з літ юної молодості. Зрозуміння болю і скорботи по втраті дорогої особи вложив він в слова тужливої пісні, що її мелодію залюбки гомоніла Покійна. Спасибі Тобі, мій дорогий Друже, від Лідії і Андрія!

Пані Раїса Зелинська, пресова референтка 59 Відділу СУА, подала багатий спомин-некролог про життя і діяльність Покійної посестри до журналу СУА „Наше Життя". Накреслюючи її сильветку пані Раїса закінчила словами поетеси Ліни Костенко:

„Часом проходиш по світу і зустрічаєш людину,
Неначе вона несла квіти і тобі дала половину.
Ще стебла від рук теплі, оглянешся з даля –
Неначе на промінь тепліша стала твоя земля".

В закінченні пані Раїса висловила бажання, щоб всі згадували так покійну Ліду, як ту, що несла квіти – квіти обов'язку, праці для свого ближнього, для своєї Батьківщини.

Сердечна дяка Вам, пані Раїсо, за згадку.

Була соняшна полуднева осіння погода, коли під тужливий звук „відлітаючих журавлів", ще з останнім поглядом на відкриту могилу, залишила жалібно громада та горем опечалені рідні місце євангельської правди „з землі ти вийшла і в землю повернешся".

Від нас,
незабутня Подруго мого життя,
Найдорожча Моя Мамо,
Рідненька Сестричко,
Хай Всевишній Любячий Господь і Мати Божа дарують Тобі щасливу Вічність у Небесному Домі –
Муж – Андрій
Син – Ігор
Сестра – Дарія

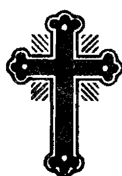
Наша щира подяка всім, що прислали чудові квіти. Подяка за щедрі пожертви в пам'ять пок. Лідії Лемішки:

На будівельний фонд патріяршого собору УГКЦ в Києві зложено і переслано 4,675.00 дол.

На фонд „Молочко і Булочка" для доживлення дітей в Україні, через Головну Управу СУА загальну суму – 2,755.00 дол.

Всім Вельмишановним жертводавцям наше сердечне спасибі – хай Божественний Спаситель і Його Мати будуть з Вами все і всюди, а моїй незабутній товаришці життя, дорогенькій мамі і сестрі хай дарують щасливу вічність у Царстві Небеснім.

Муж – Андрій Лемішка
Син – Ігор Лемішка
Сестра – Дарія Кострубяк

Ділимося сумною вісткою, що у четвер 13 листопада 2003 р. ранком, на 90-му році життя упокоївся у Бозі наш
ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО і ПРАДІД

бл. п.

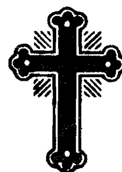
ЕВГЕН СНІГУРА

нар. 25 грудня 1913 р. в Жидачеві, Львівської області.

ПАНАХИДА відбулася 14 листопада 2003 р., а похорон 15 листопада 2003 р. в українській католицькій церкві св. Михаїла в Балтиморі і похований на парафіяльному цвинтарі.

Залишив у смутку:
дружину – ГАННУ
а в Україні
дочку – ТАМАРУ
внуків – ОЛЕГА і ЕВГЕНА з дружинами та їхніми дітьми.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 12 листопада 2003 р. на 95-му році життя, упокоїлася в Бозі наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

св. п.

МАРІЯ БУРА

Залишені в смутку:
сини – МИКОЛА з дружиною ОЛЬГОЮ
– ФЕДІР з дружиною ДЖОЙС
– о. шамб. ІВАН
– ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЯНОЮ
дочки – РОЗАЛІЯ з чоловіком ЄВГЕНОМ НАУМЕНКО
– ІРИНА
внуки – ЄВГЕН НАУМЕНКО мол.
– ОЛЯ з чоловіком TOM DUNIGAN
– МАРКО БУРА з дружиною АННОЮ
– ҐРЕҐОРІ БУРА
– ЛАВРИНА БУРА
– ТОДД БУРА
правнуки – АЛЕКСАНДРА, ЕМІЛІ і АНЯ DUNIGAN
– ДАНИЛО і МИКОЛА НАУМЕНКО
– РОМАН БУРА
та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

ПАРАСТАС відбувся в неділю, 16 листопада 2003 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Sullivan Funeral Home, 300 Washington St., Frackville, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 17 листопада 2003 р. о год. 11-ій ранку в церкві свв. Петра і Павла, Bergen & Bentley Avenues, Jersey City, NJ, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй пам'ять!

ПОДЯКА

Дня 28 жовтня 2003 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДО і ШВАҐЕР

бл. п.

МИХАЙЛО ПАВЛИК

З глибини серця ми вдячні о. парохові Василеві Тіводор за відвідування Його в шпиталі і Служби Божі, як рівнож о. Богданові Кінь за його участь в похоронних відправах.

Щира подяка родинам Іванові та Анастазії Безубяк, Миколі і Орисі Лаба, Романові і Мілі Чопик за їхню поміч під час Його хвороби.

Щиро дякуємо всім за пожертви на Служби Божі та щедрі датки на добродійні цілі.

З вдячністю

ЛЮБА ПАВЛИК